PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVI. Št. 86 (7580)

TRST, sobota, 11. aprila 1970

VČERAJ SE JE ZAKLJUČILA RAZPRAVA V SENATU

Vlada je prejela predvideno zaupnico z glasovi levega centra

Rumor je obširno odgovoril na razne kritike - V ponedeljek se prične razprava o zaupnici v poslanski zbornici

RIM, 10. — Senat je danes odobril zaupnico šestranski Rumorjevi vladi levega centra in to 167 glasovi proti 117 glasovom opozicije. Za vlado so glasovale štiri skupine levega centra, proti pa vse skupine opozicije.

Razpravo je danes zaključil predsednik vlade Rumor, ki je v dobre pol ure trajajočem govoru odgovoril na ugotovitve okrog dvajsetih senatorjev, ki so posegli v razpravo o zaupnici. Uvod je Rumor posvetil splošnim političnim vprašanjem v zvezi s sestavo organske vlade levega centra in je dejal, da je bila nujna politična gotovost zlasti po razdobju napetosti. Kriza vlade je nastala iz teh potreb in zaradi tega je tudi pozitivno dejstvo, da se je ustvarila enotnost in skupna odgovornost. Rumor je tudi podčrtal, da ne obstaja druga alternativa kot vlada levega centra in da se je to izkazalo tudi med sedanjo debato, ko ni iz nje izšla nobena drugačna politično pomembna pobuda.

Dokaj obsežno je predsednik vlade govoril o deželah in dejal, da so povsem neupravičene obtožbe desnice, da bo vlada razpisala volitve, ko še ne bo sprejet zakon o finansiranju in kar naj bi bilo proti ustavno. Rumor je utemeljil stališče vlade s pravnimi argumenti in nato dejal, da vlada meni, da je bistvenega pomena, da bo zakon o finansiranju dežel sprejet do volitev. Volitve same pa določa zakon, ki pravi, da morajo biti pomladi in to skupaj z drugimi upravnimi volitvami.

Glede amnestije je bilo ponovljeno stališče, ki ga je Rumor navedel že v svojem programskem govoru, samo da je tokrat še bolj v ospredju sindikalno-politični moment, saj je Rumor ugotovil, da gre za globoko potrebo po socialnem pomirjenju istočasno pa tudi za proslavo svobode, ko je letos 25. obletnica osvoboditve in stota obletnica, ko je Rim postal prestolnica Italije.

Obširen in tudi najbolj zanimiv del pa je Rumor posvetil gospodarskim vprašanjem. Glede konjukture pravi, da ni dvomov, da je vroča jesen privedla do znižanja proizvodnje, zaradi česar se je tudi naraščanje narodnega dohodka znižalo na 5 odstotkov v lanskem letu. Istočasno pa je treba tudi ugotoviti, da se je zamujeno zelo hitro nadoknadilo in da je december 1969. leta indeks industrijske proizvodnje bil za 3,1 odst. višji kot novembra, januarja 1970 pa že za kar 11,9 odstotka, podatki za februar pa so prav tako pozitivni in govore, da gre za splošno tendenco.

Vse to pomeni, da niso bile prizadete osnovne gospodarske sile, od katerih je odvisen splošni razvoj in sedaj prihaja do obsežnih investicij. Notranje napetosti govore, da lahko za letos predvidimo občutno zvišanje proizvodnje, pa čeprav bo prišlo do zmanjšanja zunanjega povpraševanja.

Tudi glede cen ni bilo nikoli rečeno, da gre zvišanje na račun višjih plač. Cene naraščajo že dobro leto in gre za odraz številnih notranjih in zunanjih razlogov. Iz tega zornega kota je bilo lansko leto zelo težavno, saj je prišlo do neravnovesij med ponudbo in povpraševanjem na kmetijskem področju, glede gradbenega materiala in raznih industrijskih izdelkov. Svoj vpliv pa so imele tudi zvišane cene surovin tujega izvora. Sedaj ni mogoče razpravljati o osnovni zahtevi, da se zadrži naraščanje cen in da se tako ohranijo višji dohodki delavcev, ki so jih dosegli v sindikalni jeseni. Rešitev je samo v novih investicijah in uporabi modernejše tehnologije, ali z drugimi besedami je treba doseči tako zvišanje proizvodnje, da bo nadoknadila zvišane stroške za enoto proizvoda.

Tudi glede zaposlenosti je bil Rumor optimist in je za lani dejal, da se je zaposlitev v industriji zvišala za 3,3 odst ali za 220 tisoč oseb.

Rumor ni bil povsem prepričljiv, ko je odgovarjal na kritike vladi, češ da ni sporočila parlamentu vatikanskih not o razvezi zakona. Rumor pravi, da so v prejšnji zakonodajni dobi menili, da gre parlamentarni postopek naprej in da ni primerno obvestiti parlament, sedaj pa je bila nota vložena šele januarja in da je o njej obvestil parlament vsaj v osnovnih potezah.

Glede razveze zakona pravi Rumor, da njegove izjave odražajo stališče, ki je bilo sprejeto med štirimi strankami, da upoštevajo suverenost države in pravice parlamenta kot tudi korektno mednarodno prakso.

Zadnji del Rumorjevih izjav pa je bil posvečen italijanski zunanji politiki, ki je usmerjena «k miru, napredku in sodelovanju med narodi». Uvodoma je pojasnil nekatere težave v zvezi z ratifikacijo pogodbe o nerazširjanju atomske oboroževanja, nato pa o procesu pomirjenja v Evropi in o možnosti sklicanja evropske konference o varnosti.

Sedanji položaj odnosov med Vzhodom in Zahodom je ocenil rahlo optimistično, češ da so se premaknili iz pretekle faze zamrznjenja in da je prišlo do večjega dinamizma. Zavrnil pa je ukinitev atlantskega pakta, češ da ne morejo odstraniti tista sredstva, ki so dvajset let zagotovljala mir in svobodo v Zapadni Evropi.

Posebno zaskrbljenost je predsednik vlade izrazil zaradi položaja v državah, ki so ob Sredozemskem morju in dejal, da je pri tem poseben nov faktor tudi sovjetska flota.

Socialistični poslanec Loris Fortuna je danes po Rumorjevih izjavah v senatu izjavil, da je potrebno še nekaj pojasniti in tudi kaj kritičnega povedati v zvezi z delikatnimi odnosi med cerkvijo in državo. Fortuna je napovedal, da bo o tem vprašanju govoril prihodnji teden, ko se bo vršila v poslanski zbornici razprava o zaupnici. Razprava o zaupnici se bo pričela v poslanski zbornici v ponedeljek popoldne in bo verjetno bolj živahna, kot je bila v senatu, čeprav tudi v zbornici ne bo mogla priti do presenečenj.

PRETRESLJIV ZLOČIN NOVEGA KAMBOŠKEGA REŽIMA

90 vietnamskih civilistov postreljenih v begunskem taborišču v Kambodži

Med napadom FNO na mesto Prasaut so vladni vojaki pokončali begunce, po večini ženske in otroke, z rafali iz brzostrelk
Nepreprič ljiva verzija kamboške vlade o množičnem pokolu

(Posebni dopis za Primorski dnevnik)

PHNOM PENH, 10. — V noči med četrtkom in petkom so kamboške vladne enote na podlagi prejetih ukazov s premišljeno hladnokrvnostjo pokosile najmanj 90 beguncev iz Vietnama, da bi jim preprečile, da bi prišli v roke enote FNO, ki je napadla begunsko taborišče.

Žrtve tega novega dokaza brutalne krutosti vojne so skoraj same ženske in otroci, ki so jih z brzostrelkami pokončali kamboški vladni vojaki, ki so stražili begunsko taborišče v bližini Prasauta na tako imenovanem področju «Papiginega kljuna», kjer se kamboško ozemlje zagozdi v ozemlje Južnega Vietnama.

Ob molčanju vlade v Phnom Penhu razpolagamo izključno z neuradnimi vestmi: časnikar kamboškega urada agencije «United Press International» Jack Walsh, ki je obiskal begunsko taborišče, komaj je izvedel, kaj se je tam zgodilo, nam potrjuje, da je bilo več desetin beguncev umorjenih ter nam pojasnjuje, da v bitki med vladnimi kamboškimi enotami in FNO so bili ubiti samo štirje vietnamski komunistični gverilci, sedem vojakov kamboške redne vojske pa je bilo ranjenih.

V kratkem telefonskem razgovoru, ki je bil nenadno prekinjen (verjetno ne zaradi okvare na zvezi) nam je kolega dejal: «Imam vtis, da pri begunskem taborišču ni prišlo do take bitke, ampak kvečjemu do manjšega spopada. Številna trupla so še vedno nakopičena v kupih», je še dejal Jack Walsh.

Časnikar je med drugim govoril tudi s članom «civilne oborožene enote», ki zna francosko. Mož, ki je pripadal maloštevilni garniziji begunskega taborišča, je podrobno in z dramatičnim tonom opisal «bitko» z vietkongom, ko pa ga je Walsh vprašal: «Kako so umrli begunci?», je odgovoril: «Znašli so se pod navzkrižnim ognjem naših in vietkonga».

«Zdelo pa se mi je očitno — nam je dejal kolega — da ni bilo nobenega navzkrižnega ognja okrog begunskega taborišča».

Po mnenju Jacka Walsha, so vse žrtve umorili z rafali iz najkrajše razdalje. Ugotovil je tudi, da ni noben pripadnik FNO prišel dlje od razdalje šestdesetih metrov od ograje taborišča.

«Nekaterim žrtvam — nam je sporočil kolega — so rafali dobesedno iztrgali ude».

Kakih petnajst žensk in otrok je ležalo ob zidu nekega taboriščnega poslopja; zid, ki je bil umazan od krvi in možganske snovi, je v takem položaju, da ga je nemogoče doseči z rafalom izza taboriščne pregraje.

Časnikar je lahko govoril tudi z nekaterimi begunci, ki so ubežali pokolu in čigar pripoved potrjuje, kar je kolega ugotovil z lastnimi očmi.

«Ločeno sem spraševal osem beguncev in vsak od njih mi je podal verzijo, ki je tudi v podrobnostih soglašala z verzijami drugih. Prepričan sem, da so mi begunci povedali resnico», nam je izjavil po telefonu Jack Walsh.

Poglejmo sedaj verzijo Saing Choma, člana kamboških prostovoljcev «oborožene civilne enote». Ta je dejal, da so oddelki FNO napadli taborišče, da bi osvobodili begunce ter da je bitka, katere se je udeležilo neznano število gverilcev, trajala nekaj ur. Pri tem pa je treba ponoviti, da po oceni kolega Walsha se ne zdi, da bi okrog taborišča prišlo do bitke.

V taborišče so v zadnjih štirih dneh pripeljali kakih 300 Vietnamcev, ki živijo v kamboški pokrajini ob meji z Vietnamom, kjer so enote FNO sprožile vrsto napadov. V zelo zanesljivih krogih se je zvedelo, da so tistih tristo oseb, čeprav so jih označili kot «begunce», osumili, da «simpatizirajo s komunisti».

Taborišče, ki je bilo prizorišče pokola, leži približno poldrugi kilometer od Prasauta, 132 kilometrov jugovzhodno od Phnom Penha in 32 kilometrov od meje z Vietnamom.

Jean Crabb

Danes v Kambodži proglasitev republike

PHNOM PENH, 10. — Glasnik kamboškega ministrstva za informacije je izjavil ameriški tiskovni agenciji UPI, da bodo jutri proglasili Kambodžo za republiko v teku javnega zborovanja, ki bo na stadionu v Phnom Penhu. Zborovanje bo ob 7.30 (1.30 po našem času).

Kamboški državni poglavar Cheng Heng pa je danes podpisal odlok, s katerim razpušča «vrhovni kraljevi svet», t. j. posvetovalni organ, katerega člane je imenoval državni poglavar.

Zmaga konservativcev na volitvah sveta «velikega Londona»

LONDON, 10. — Tu so bile včeraj volitve za 97 od 100 mest v svetu «velikega Londona». Kot je bilo pričakovati, so zmagali konservativci, čeprav ne tako gladko kot so mislili. Po preštetih glasovih so konservativci dobili 65 mest, laburisti pa 32. Kljub manjšini pa so laburisti zadovoljni z volitvami, ker so pridobili 13 mest, kar pomeni, da so si precej opomogli od zadnjih volitev. To daje laburistom upanje, da bodo zmagali tudi na prihodnjih splošnih volitvah, ker računajo predvsem na glasove velikih industrijskih središč. Na podeželju pa so konservativci še vedno izredno močni. Po še nekončanem štetju glasov za izvolitev pokrajinskih svetov so laburisti izgubili precej glasov na podeželju. Konservativci zato menijo, da so bile te volitve za njih pozitivne, laburisti pa pravijo, da so bile za njih obetajoče. V volivnem boju med dvema velikima strankama pa so tudi tokrat plačali svoj davek liberalci, ki niso dobili niti enega mesta v svetu «velikega Londona».

Priprave za proslavo 100-letnice Leninovega rojstva

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 10. — Predsednik republike Tito je sprejel danes na Brionih državnega tajnika za zunanje zadeve Mirka Tepavca, ki bo v kratkem odpotoval na čelu jugoslovanske delegacije na pripravljalni sestanek zastopnikov neuvrščenih držav v Dar Es Salamu.

Pod predsedstvom Josipa Broza Tita bo v Beogradu 21. aprila v zvezni skupščini slovesna seja zveznega odbora za proslavo 100-letnice Leninovega rojstva in predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije. Poleg članov odbora za proslavo in predsedstva Zveze komunistov se bodo seje udeležili člani predsedstva zvezne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije ter osrednjega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne borbe Jugoslavije, Zveze mladine Jugoslavije, Zvezne konference za družbeno dejavnost žena, predsedstva zvezne skupščine in zveznega izvršnega sveta, zastopniki jugoslovanske ljudske armade, veterani jugoslovanskega revolucionarnega gibanja ter kulturni in javni delavci.

B. B.

Papadopulos: «Demokratizacija» režima

ATENE, 10. — Grški ministrski predsednik Papadopulos je danes naslovil «poslanico grškemu ljudstvu», ki so jo oddajali po radioteleviziji in v kateri napoveduje «demokratizacijo» režima. Fašistični prvak je napovedal tri ukrepe: «omilitev» vojaških zakonov, ki so jih uvedli po državnem udaru aprila 1967, osvoboditev 350 političnih jetnikov in povečanje kompetenc civilnih sodišč na škodo vojaških.

Kar se zadnje točke tiče, je Papadopulos napovedal, da bo odslej za izvedbo aretacije potreben sodni odlok ter da bodo nekateri zločini, ki jih predvideva vojaški zakon, prešli v pristojnost normalnih sodišč. Še vedno pa bodo vojaška sodišča pristojna za «zločine», ki se tičejo javnega reda, državne varnosti in delovanja proti režimu.

PO ZAMENJAVI PILOTA POVELJNIŠKEGA MODULA

Drevi bo «Apollo 13» poletel na dolgo tretjo pot proti Luni

Poveljnik Lowel je pristal na zamenjavo Mattinglyja s Swigertom
Direktne oddaje italijanske televizije in radia do zaključka odprave

CAPE KENNEDY, 10. — Danes ob 20.30 po srednjeevropskem času je NASA sporočila, da bodo jutri ob 20.13 izstrelili vesoljsko raketo, ki bo poneslo odpravo «Apollo 13» na Luno. V vesoljskem središču je bilo do tedaj vzdušje zelo mrzlično. Zdelo se je, da bodo odložili vesoljski polet na prihodnji maj, ker je baje malo prej poveljnik odprave «Apolla 13» Lowell odbil zamenjavo pilota poveljniškega modula Mattinglyja z namestnikom rezervne ekipe Swigertom. Ta predvidevanja se niso uresničila, ker je Lowell sprejel zamenjavo potem, ko je skoraj dva dneva preizkušal namestnika.

Znano je, da je bil polet «Apolla 13» ogrožen zaradi okužbe (vsaj domnevne) poveljnika poveljniškega modula Mattiglyja z virusi rdečke. Ker je obstajala določena možnost, da bi Mattingly obolel med poletom, je NASA sklenila, da ga zamenjajo z njegovim namestnikom druge ekipe Swigertom. Tu pa se je postavilo novo vprašanje: ali je mogoče po mesecih in mesecih skupnega vežbanja, nadomestiti člana tričlanske ekipe z nekim drugim, ki je sicer opravil enake vežbe, toda skupno z dvema drugima tovarišema rezervne ekipe. Vprašanje je bilo zelo zahtevno, ker bi vsaka napaka utegnila povzročiti med poletom nepopravljivo katastrofo.

Zdi se, da so voditelji NASA pretučili vse te možnosti ter so s pristankom poveljnika odprave Lowelom sklenili, da bo «Apollo 13» jutri zvečer poletel proti Luni.

S tem pa polet še ni dokončno zagotovljen. Odprto je še vedno vprašanje vremena na področju Cape Kennedyja. Vremenoslovska služba je namreč sporočila, da vlada v Mehiškem zalivu področje nizkega zračnega pritiska, kar bi utegnilo povzročiti nizko oblačnost in celo deževje na Cape Kennedyju. Kot je znano, so izstrelili odpravo «Apolla 12» v pogojih pravcate nevihte, kar je potem narekovalo ustanovi NASA, da sprejme strožja pravila za polete te vrste.

Če bo vreme ugodno, bo torej odprava «Apolla 13» jutri zvečer odpotovala proti Luni. Tiskovni urad italijanske radiotelevizije — RAI TV je sporočil, da se bo jutri povezal z vesoljskim središčem v Houstonu v ZDA ter oddajala z direktnim prenosom izstrelitev rakete od 19.50 do 20.30. V načrtu je tudi radijska oddaja na nacionalnem programu od 19. ure do 20.30. Sporočajo nadalje, da bo italijanska televizija posredovala prenose o odpravi na Luno v četrtek 16. aprila, v petek 17. in v torek 21. aprila. V soboto 18. aprila bo radijska služba poročala z direktno povezavo o dogajanjih v bližini Lune, ko bo poveljniški modul zapustil krožni tir okoli našega naravnega satelita.

V znanstvenih krogih pripisujejo tej tretji ameriški odpravi na Luno veliko pomembnost. Kozmonavti se bodo spustili na področja kraterja Fra Mauro, kjer domnevajo, da so na površini najstarejše lunine kamenine. Pristanek bo zelo tvegan, ker gre za gorato področje. Lowel in Haise bosta prehodila več kot tri kilometre, izvrtala luknjo v Lunino površino v globino 3 m ter opravila vrsto znanstvenih raziskav.

Prestavljen na 7. junij zbor aktivistov OF v Dolenjskih Toplicah

LJUBLJANA, 10. — Zbor aktivistov osvobodilne fronte, ki je bil predviden za 26. april v Dolenjskih Toplicah, so prestavili zaradi slabega aprilskega vremena na 7. junij.

Občinske konference socialistične zveze pa bodo nadaljevale priprave za udeležbo aktivistov na proslavi v Dolenjskih Toplicah.

Zbor aktivistov osvoboditve fronte v Dolenjskih Toplicah se bo začel 7. junija dopoldne. Popoldne pa bodo odprli muzejsko urejeno bazo dvajset na Kočevskem rogu, kjer bodo udeleženci aktivisti tudi sodelovali na proslavi. Priznanja osvobodilne fronte pa bodo podelili, kot je bilo poprej sklenjeno, v Ljubljani 25. aprila in ne v Dolenjskih Toplicah

D. K.

Napovedana stavka železničarjev

RIM, 10. — Vsedržavna tajništva železničarjev SFI-CGIL, SAUFI-CISL in SIUF-UIL so proglasila prvo vsedržavno stavko železničarjev, ki se bo pričela ob 21. uri 28. aprila in zaključila ob isti uri naslednjega dne 29. aprila. Sindikalne organizacije so tudi proglasile naslednjo stavko železničarjev, ki bo v prvi polovici maja. Sklep o stavki so sprejeli v zvezi z zahtevami po reformah in gospodarske politike. Med konkretnimi zahtevami se v poročilu sindikalnih organizacij govori o ENPAS, o gradnji stanovanj za železničarje (načrt predvideva 20.000 novih stanovanj, zahteva pa se jih dvakrat več), da država prevzame v upravo terminale s kontajnerji in nov načrt za okrepitev železnic, pri katerem naj sindikati sodelujejo. Končno zahtevajo sindikalne organizacije, da naj se najame novo osebje, tako da se bo tudi v praksi zagotovilo izvajanje 42-urnega tedenskega urnika, ki je bil načelno že dogovorjen.

NARAŠČANJE OGORČENJA V ARABSKEM SVETU ZA POKOL 30 EGIPTOVSKIH UČENCEV

Državni podtajnik ZDA Sisco v Kairu

Sožalje papeža Pavla VI. egiptovski vladi in prizadetim družinam za pobite otroke ob napadu izraelskih letal

KAIRO, 10. — Državni podtajnik ZDA za zadeve Bližnjega vzhoda Joseph Sisco je danes prispel v Kairo na štiridnevni obisk, kjer se bo razgovarjal z egiptovskimi voditelji. Sisco je najvišji ameriški funkcionar, ki je prispel v Egipt po prekinitvi diplomatskih odnosov med obema državama po šestdnevni vojni junija 1967. Jutri se bo Sisco sestal z egiptovskim zunanjim ministrom Riadom. Ni izključeno, da se bo v prihodnjih dneh sestal tudi z Naserjem. Po obisku v Kairu bo Sisco šel v Tel Aviv, nakar bo obiskal Bejrut, Nikozijo in Aman. Ob prihodu v Egipt je izjavil, da ZDA želijo na Bližnjem vzhodu pravični mir, da se napravi konec nesmiselnemu uničevanju, ter je izrazil željo, da bi njegovo potovanje odprlo dialog za poglobitev odnosov med Washingtonom in državami Bližnjega vzhoda.

Ameriški drzavni podtajnik je še dejal, da je sicer prišel na Bližnji vzhod, da se seznani z resnimi vprašanji in poudaril, da ZDA želijo imeti prijateljske odnose z vsemi narodi tega področja. ZDA, je nadalje dejal Sisco, podpirajo v celoti resolucijo varnostnega sveta od novembra 1967, ker predvideva pravičen mir za obe stranki v sporu.

Kairski dnevnik «Al Ahram» je danes objavil vest, da je egiptovski zunanji minister Riad imel včeraj razgovor s sovjetskim veleposlanikom v Kairu Vinogradovom.

Napad izraelskih «phantomov» na egiptovsko šolo, kjer je bilo ubitih 30 učencev in mnogo ranjenih, je še vedno predmet hudih napadov vsega arabskega tiska proti temu izraelskemu zločinu. Tudi papež Pavel VI. je izrazil svoje sožalje za smrt egiptovskih otrok ob bombardiranju šole pred dvema dnevoma. Papeževo sožalje je danes zjutraj tolmačil egiptovskemu veleposlaniku pri sv. stolici tajnik vatikanskega sveta za javne zadeve msgr. Casaroli. V sporočilu, ki je bilo objavljeno v Vatikanu, je rečeno, da je msgr. Casaroli izrazil najglobljе sožalje papeža za smrt tolikih nedolžnih otrok in sožalje vsem prizadetim družinam. Vatikan, pravi dalje sporočilo, obsoja takšna nasilna vojna dejanja in si želi, da bi bil ta krvavi dogodek povod vsem za premišljevanje. Nato poziva osebnosti, ki so na odgovornih mestih, naj storijo vse, da se čimprej doseže mir, ali pa vsaj prekinitev sovražnih vojnih dejanj.

Na pismo, ki ga je predstavnik ZAR pri OZN poslal glavnemu tajniku U Tantu o zločinskem napadu na egiptovsko šolo, je danes odgovoril s svojim pismom izraelski delegat pri OZN, v katerem ponavlja trditve izraelske vlade, da Egipt izkorišča ta dogodek in izkrivlja resnico. Izraelski predstavnik poudarja v svojem pismu, «da so izraelska letala napadla samo vojaške objekte», ter omenja, da so bili ubiti otroci v zadeti stavbi na «predvojaških vajah».

Tudi danes so egiptovski listi posvetili vso pozornost poboju tridesetih učencev. Kairski dnevnik «Al Ahram» objavlja članek pod naslovom «Sovražnik razkazuje potvorjene slike, da bi se izognil obsodbi svetovne javnosti». List poudarja, da je bila šola na področju, kjer so izvršili agrarno reformo in kjer stanuje osemdeset družin.

Nato se «Al Ahram» sklicuje na izjavo o tem dogodku ameriškega departmaja in poudarja, da je stališče ZDA pristransko, v korist agresorja, ter da popolnoma ignorira poboj malih učencev. Ameriška vlada, nadaljuje list, ki še naprej pošilja napadalno orožje Izraelu, ne namerava samo utrditi izraelski položaj na zasedenih arabskih področjih, marveč omogoča Izraelcem zaostritev napadalnih dejanj. Ob zaključku se pisec članka vprašuje, kako more sploh ameriška vlada podpirati izraelske zverinske napade, medtem ko se udeležuje razgovorov predstavnikov štirih velesil o iskanju mirne rešitve krize na Bližnjem vzhodu.

Ves arabski tisk se danes pridružuje egiptovskim komentarjem. Nekateri listi pa zahtevajo, da se je treba maščevati z represaljami proti Izraelu. V Tripolisu «Al Raed» piše v današnjem uvodniku, da bi morali arabski bombniki napasti izraelske civilne objekte. Egiptu naklonjen bejrutski dnevnik «Al Moharer» pa zahteva, naj Arabci udarijo po ameriških interesih v arabskem svetu, ker so pri napadu na šolo sodelovali ameriški «phantomi». List je hkrati objavil sliko na sedem stolpcev, ki prikazuje zmrcvarjeno telo egiptovskega otroka.

Radio v Damasku je danes oddajal članek sirskega uradnega glasila «Al Baatha», ki piše, «da se bodo ameriški in izraelski napadi na arabsko civilno prebivalstvo nadaljevali in da morajo zato Arabci to dejstvo upoštevati ko sestavljajo svoje načrte». Komentator bejrutskega dnevnika «Al Nahar» (neodvisni desničarski list) pa piše, «da namerava Izrael stopnjevati napetost in vplesti v spopad tudi civilno prebivalstvo». List meni, «da se Izrael baje pripravlja tudi za napad središč arabskih mest, zlasti pa javnih in stanovanjskih poslopij arabskih voditeljev.

Povsem drugače pa pišejo seveda izraelski listi, ki v glavnem poudarjajo, da je «Egipt sprožil veliko propagandistično ofenzivo» zaradi bombardiranja egiptovske šole in pri tem navajajo, da so egiptovske izjave glede tega dogodka precej v protislovju. Listi hočejo na vsak način dokazati, «da je bilo napadeno poslopje šole za predvojaško vzgojo». Poleg tega pa zahtevajo od izraelske vlade, naj vloži vse svoje napore, «da prikaže svetu odgovornost Egipta za ta dogodek». Samo levičarski socialistični «Al Kamichmar» poziva obe stranki v sporu, naj strogo spoštujeta prekinitev ognja, ter se obrača «na vse, ki imajo najmanjši vpliv na Egipt, naj ga prepričajo, da sprejme ta pogoj».

Truplo ene od tridesetih nedolžnih žrtev kriminalnega izraelskega napada na egiptovsko šolo v Al Bakru

BRANDT V WASHINGTONU

Po slovesnem sprejemu prvi sestanek z Nixonom

Razpravljala sta o aktualnih vprašanjih svetovne politike

WASHINGTON, 10. — Po prihodu v Washington je bil danes zahodnonemški kancler Brandt uradno sprejet v Beli hiši, kjer se je sestal na prvem razgovoru s predsednikom Nixonom. Brandt bo ostal v ZDA dva dni.

Pred Belo hišo sta imela Brandt in Nixon kratka nagovora. Ameriški predsednik je zagotovil Brandtu, da gre prijateljstvo med obema državama preko običajnih političnih vezi in izrazil zaupanje, da bodo razgovori med njima prispevali svobodi in miru. V odgovoru je Brandt poudaril, da dejansko ne obstaja nobeno posebno vprašanje med ZDA in Zahodno Nemčijo, ter da bo treba zaradi tega ohraniti to prijateljstvo. Glede razgovorov, ki jih bo imel z Nixonom, je Brandt dejal, da je treba ohraniti atlantsko zvezo kot učinkovit instrument za zagotovitev miru, da je treba konkretizirati vezi med Evropsko gospodarsko skupnostjo in ZDA in da je treba vložiti vse napore za izboljšanje odnosov med vzhodom in zahodom. Glede atlantske zveze je Brandt poudaril, da ta ne predstavlja samo koristi njenih članic, predstavlja hkrati tudi trdno podlago za zmanjšanje napetosti in za dosego trajnega miru v Evropi.

Po slovesnosti ob sprejemu pred Belo hišo sta se predsednik Nixon in zahodnonemški kancler sestala v predsednikovem kabinetu in začela z uradnimi razgovori, ki jih je pozneje Brandt ocenil, da so potekali v duhu medsebojnega zaupanja in odgovornosti. Razgovor med Nixonom in Brandtom je trajal skoraj dve uri, je povedal glasnik Bele hiše, ki je dejal, da sta govorila predvsem o odnosih med vzhodom in zahodom in o pobudah Zahodne Nemčije za izboljšanje odnosov s komunističnimi državami, vključno Demokratično republiko Nemčijo. Poleg tega sta Nixon in Brandt ter njuni sodelavci razpravljali o možnosti recipročnega zmanjšanja števila čet v Evropi NATO in varšavskega pakta. Nixon in Brandt sta govorila tudi o jugovzhodni Aziji, o Bližnjem vzhodu in gospodarski skupnosti.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 15,7, najnižja 10,6, ob 19. uri 13,2, zračni tlak 1010,6 stalen, veter 5 km južni, vlaga 43 odst., nebo 4/10 pooblačeno, morje skoro mirno, temperatura morja 10,2 stopinji.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 11. aprila
FILIP
Sonce vzide ob 5.27 in zatone ob 18.45 — Dolžina dneva 13.18 — Luna vzide ob 8.31 in zatone ob 0.1[illegible]
Jutri, NEDELJA, 12. aprila
LAZAR

PO PRVEM SREČANJU V ČETRTEK

Izmenjava pisem med vodstvi tržaških levosredinskih strank

Sporna točka «hitrega preverjanja» - zadržanje do volitev v upravni svet Delavskih zadrug - Sinoči seja Giuricinove struje v PSI

V nasprotju s tem, kar smo zapisali včeraj, med tržaškimi levosredinskimi strankami ni prišlo, po včerajšnjem prvem sestanku, do novega srečanja, pač pa do izmenjave pisem, v kateri — po vsej verjetnosti — KD, PSI in PSU ponavljajo svoja stališča in opredeljujejo svoj odnos do levosredinske koalicije.

Meditem smo izvedeli, da je ena izmed osnovnih tem, o kateri so razpravljali na srečanju predstavnikov peterice tržaških levosredinskih strank, vprašanje Delavskih zadrug. V sporočilu nove večine v socialistični stranki je namreč rečeno, da je PSI za vrnitev Delavskih zadrug članstvu, nikjer pa se ne sklicuje na znani protokol, ki ga je tudi PSI podpisala in v katerem se, po «preverjanju» v lanski zimi, predvideva «levosredinsko» zadružniško listo kandidatov v upravni svet DZ. V novem vodstvu tržaške PSI je tudi Saverio Giacchetti, ki je eden izmed nosilcev zadružniško-sindikalne liste št. 1, v kateri so tudi socialproletarci in komunisti. Jasno je torej, da je to vzbudilo v drugih levosredinskih strankah, predvsem pa med socialdemokrati, določene dvome, ki so bili po vsej verjetnosti izneseni na predvčerajšnjem sestanku.

Socialdemokratska delegacija naj bi zato na sestanku zahtevala, naj PSI opredeli svoj odnos do levosredinske koalicije v Trstu, slednja pa je, po nekaterih vesteh, priznala veljavnost sklenjenih dogovorov, vsekakor pa je zase zahtevala večjo avtonomijo v pobudah, tako v občinskem svetu, kakor v drugih ustanovah in v prvi vrsti v DZ.

Besedila pisem ki so si jih včerajšnjega dne izmenjala vodstva peterice levosredinskih strank niso znana, zaradi česar so možne glede potrditve nadaljnjega sodelovanja le domneve Vsekakor pa bo prišlo v kratkem do razčiščenja, verjetno pred sejo tržaškega občinskega sveta, ki bo v torek.

Sinoči se je na sedežu v Ul. Mazzini sestala skupina članov socialistične stranke, ki pripadajo Giuricinovi struji» za novo socialistično stranko v Trstu». Na sestanku so razpravljali o nastalem položaju.

Zaključena zasedba matematičnega inštituta

Sinoči, malo pred polnočjo, so študentje zapustili matematični inštitut, ki so ga bili zasedli za dva dni v znak protesta proti zadržanju prof. Dolcherja glede vpisa negativnih ocen v študentske kodekse oz. v zapisnik.

Zasedba je potekala mirno, kljub poskusom desničarskih skrajnežev, da bi vdrli v inštitut in izgnali študente. Ti so po jutranjem prerivanju, ki je nastalo po poskusu fašistične škvadre, da bi vdrla v inštitut, naelektrili rešetke v institut ter nanje postavili napis: «ne dotikajte se, električno». Vendar pa so jo še pred tem pobrisali, ko so se zavedli, da so v manjšem številu. V veži univerze so medtem stali drugi, bilo jih je kakih deset in med temi tudi znani škvadrist Ferrara Neami, Sussich, ki sploh niso vpisani na univerzo. Študentje so protestirali pri agentih tržaške kvesture in zahtevali, naj «tuje» elemente izženejo, vendar so ti odšli šele tedaj, ko so jo pobrisali njihovi kamerati.

Popoldne so se v avli «Venezian» zbrali tudi študentje gospodarske fakultete, ki so razpravljali predvsem o reformi študijskih planov in drugih tehničnih vprašanjih.

V NEDELJO NA OPČINAH

Počastitev spomina padlih talcev

Ob obletnici smrti 71 talcev, ki so jih nacisti ustrelili na Opčinah 3. aprila 1944, bo na kraju usmrtitve na openskem strelišču v nedeljo ob 15.30, kakor vsako leto, svečana komemoracija. Predsedoval bo Danilo Stubel, govorili pa bodo Josip Pečenko, Fausto Monfalcon in Silvano Bacicchi.

Nastopil bo tudi pevski zbor p.d. «Tabor» z Opčin.

Partizansko združenje ANPI vabi k številni udeležbi.

Nalezljive bolezni

Zdravstveni urad tržaške občine je v razdobju od 30. marca do 5. aprila t. l. zabeležil na področju občine naslednje primere nalezljivih bolezni: škrlatinka 13, epidemični meningitis 1 (smrten), ošpice 2, norice 11 (1 izven občine), epidemično vnetje priušesne slinavke 18, rdečke 10, infektivno vnetje jeter 4, akutni sklepni revmatizem.

LEPA POBUDA P.D. «IGO GRUDEN» IZ NABREŽINE

V Križu srečanje šolskih otrok z Viča in iz Nabrežine

Srečanje bo ob 16. uri s skupno prireditvijo, pred njo pa bo razgovor o tesnejši povezanosti med zamejci in matično domovino

Stiki, ki jih imajo posamezna naša prosvetna društva s sorodnimi društvi v matični domovini, utrjujejo v naših ljudeh zavest pripadnosti enemu narodu in nujnost čim tesnejše medsebojne povezanosti. Društev, ki imajo take stike, je vedno več tako na Goriškem kot na Tržaškem. Dolinčani so na primer navezali odnose s starodavno Kropo na Gorenjskem, Bazovci s Slovenci in njihovim društvom «Bazovica» na Reki, društvo «Vesna» s Križa s trboveljsko «Svobodo 2», Prosek-Kontovel z Brežicami, Trebenci z Ajdovci, društvo «Jezero» iz Doberdoba s Polzelo itd.

Tako srečanje, ki utegne postati tradicionalno, je pripravilo sedaj tudi Slovensko prosvetno društvo «Igo Gruden» iz Nabrežine, ki bo v soboto, 18. t. m. imelo v gosteh v dvorani «Albert Sirk» v Križu šolsko mladino z Viča pri Ljubljani, ki se bo srečala s šolsko mladino iz Nabrežine. Otroci bodo imeli ob 16. uri skupno prireditev, ob 15. uri pa bo v istih prostorih razgovor med kulturnimi osebnostmi iz Ljubljane in zamejstva o večji povezanosti med zamejstvom in matično domovino.

Spored prireditve bo zelo bogat in pester, saj obsega kar 11 pevskih, instrumentalnih in literarnih točk, ki jih bodo izmenično izvajali Vičani in Nabrežinci.

Sicer pa je najbolje, da kar navedemo vse točke zapovrstjo:

1. Čajkovski — POMLADNI VALČEK, balet, nastopajo otroci iz Viča, koreograf Tatjana Remškar.
2. Ludvig van Beethoven — VILINSKE GOSLI, Ludvig van Beethoven — SLIKE NA NEBU, Joseph Haydn — JESENSKO LISTJE, poje pevski zbor osnovne šole Vič, dirigent Zlata Križ.
3. Literarni in glasbeni nastop učencev nabrežinske osnovne šole in gojencev nabrežinske podružnice glasbene šole Glasbene matice.
4. Literarni in glasbeni nastop učencev osnovne šole Vič.
5. Narodna — ČEJ SO TISTE STAZICE, narodna — MOJ OČKA IMA KONJ'CA DVA, narodna OJ LEPO JE RES NA DEŽELI, poje pevski zbor osnovne šole Vič, dirigent Zlata Križ.
6. Cuhet Mahe — CONCERTINO V G-duru, Allegro — solist Jani Tomažič, Rondo — solist Vili Oślaj, igra harmonikarski orkester glasbene šole Vič-Rudnik, vodi Zdenka Šindič.
7. B. Kovačič — ODMEV V GORAH, balet, nastopajo otroci z Viča, koreograf Tatjana Remškar.
8. Recitacije pesmi Igra Grudna, nastopajo nabrežinski otroci.
9. Radovan Gobec — MOJ OČKA JE V HOSTI PARTIZAN, Radovan Gobec — PESEM BRATSTVA IN EDINSTVA, poje pevski zbor osnovne šole Vič, dirigent Zlata Križ.
10. Giacomo Beierberg — MAZURKA, balet, nastopajo otroci iz Viča, koreograf Tatjana Remškar.
11. W. A. Mozart — PRIDI POMLAD, skupni nastop pevskih zborov osnovne šole Vič in Kraški slavček iz Devina Nabrežine ob spremljavi harmonikarskega orkestra glasbene šole Vič - Rudnik.

Hvale vredna pobuda nabrežinskih prosvetnih delavcev bo gotovo naletela na lep sprejem ne samo pri Nabrežincih in Križanih temveč tudi pri ostalih zamejskih Slovencih, ki vedno bolj spoznavamo, da je naš obstoj odvisen v največji meri od čim tesnejše narodne in kulturne povezanosti z matičnim jedrom.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Odobren zakonski osnutek v prid izseljencem in njihovim družinam

Za osnutek so glasovali svetovalci večine, SS in PLI, vsi drugi pa so se vzdržali

Včeraj je deželni svet odobril zakonski osnutek o ustanovitvi deželnega sosveta za izseljenstvo in o ukrepih v prid izseljenim delavcem in njihovim družinam. Za osnutek so glasovali svetovalci strank leve sredine, dr. Štoka (SS) in liberalci, vsi drugi, to je svetovalci KPI, PSIUP, MF in MSI pa so se vzdržali.

Še prej so odobrili zadnjih 11 členov zakonskega osnutka, pri čemer so zavrnili večino spreminjevalnih predlogov opozicije. Med temi so zavrnili tudi predlog svetovalcev KPI in PSIUP, po katerem naj bi se deželni prispevek za razne posege, ki ga predvideva zakonski osnutek zvišal od 150 milijonov na leto na 290 milijonov lir za letos in na 360 milijonov za naslednja štiri leta. Pri tem je odbornik za delo Stopper dejal, da ne morejo sedaj določiti višje vsote, če pa se v prihodnosti pokaže, da bo treba določiti za izvajanje zakona več denarja, to je če dobe mnogo prošenj za pomoč, tedaj bo do prispevek zvišali na podlagi potrebe.

Glede prispevkov izseljencem za gradnjo ali popravilo stanovanj na podlagi splošnega zakona o gradnji ljudskih in cenenih stanovanj pa je odbornik za javna dela Masutto pojasnil, da bodo morali ta zakon ponovno finansirati, ker so denar že izčrpali in ker prihajajo za to vedno nove prošnje. Za izseljence bodo namreč še posebno poskrbeli v sklepu tega zakona ter jim priznali večje ugodnosti pri prispevkih za plačevanje obresti od najetih posojil, kar pomeni, da jih bodo dobivali izseljenci po nižji obrestni meri kot drugi prosilci.

Ko se je končala razprava o posameznih členih in popravkih, so podali predstavniki svetovalskih skupin glasovalne izjave. Prvi je spregovoril di Caporiacco, ki je napovedal, da se bo njegova skupina vzdržala. Rekel je, da so pravi protagonisti tega zakona izseljenci in da so svetovalci v razpravi le tolmačili njihove želje in potrebe. Rekel je, da njegova skupina ni zadovoljna z načinom, kako bo sestavljen sosvet za izseljenstvo Rekel je tudi, da število izseljencev narašča in ne upada, kot je v razpravi trdil demokristjan Mizzau.

Komunist Baracetti je prav tako napovedal, da se bo njegova skupina vzdržala pri glasovanju. Rekel je, da so izseljenci zahtevali ta deželni zakon, ki ima razne pozitivne plati, kot so na primer sosvet in nekateri socialni posegi. Toda kljub temu ostajajo velike pomanjkljivosti bodisi socialnega bodisi predstavniškega značaja

Socialist Pittoni je dejal, da je ta zakon eden izmed najbolj važnih, kar jih je sprejela dežela. Vprašanje izseljevanja je dramatično in terja stalno zanimanje zanj. Pittoni je dejal, da se je PSI vedno zanimala za izseljence in zavrnil pri tem nekatere očitke. Omenil je, da ima tudi Trst svoje izseljence kot na primer v Avstraliji. Rekel je, da vsebuje zakon mnogo pozitivnih ukrepov in da je prišlo v razpravi o njem do sodelovanja med večino in levico.

Štoka (Slov. skupnost) je dejal, da pomeni zakonski osnutek korak naprej pri reševanju vprašanj izseljencev. Seveda bo moral odbor nadaljevati po tej poti, kajti le s politiko popolne zaposlitve bo moč omejiti pojav izseljevanja. Zatem je Štoka omenil množično izseljevanje iz Trsta pred 16 leti in rekel, da bi se številni izseljenci radi vrnili domov, da pa naletijo pri tem na razne birokratske ovire Rekel je, da je v svojem govoru v razpravi izrecno zahteval, naj bodo v sosvetu zastopani tudi slovenski izseljenci iz Beneške Slovenije. Odbornik Stopper je zagotovil, da bodo ugodili tej zahtevi in tudi zato da bo v imenu Slovenske skupnosti glasoval za zakonski osnutek.

Misovec Morelli je povedal, zakaj se bo njegova skupina vzdržala pri glasovanju, pri čemer je poudaril, da bi morala za rešitev vprašanj izseljencev poskrbeti predvsem država. Liberalec Trauner je v svoji glasovalni izjavi med drugim poudaril, da se ne izseljujejo le Furlani, marveč tudi Tržačani, zlasti mladina, ki mora iskati zaposlitev v drugih mestih in v tujini.

Demokristjan Del Gobbo je pohvalil zakonski osnutek in polemiziral z levico glede predloge, naj bi bil v sosvetu za izseljenstvo tudi en predstavnik ACLI. Rekel je, da so hoteli komunisti s svojim predlogom samo spraviti demokristjane v zadrego, saj so ACLI zastopane že med patronati. Toda v resnici so jih res spravili v precep, kajti demokristjani so glasovali proti predlogu in združenja ACLI pač imajo v svoji kratici tudi besedo «krščanski».

Najkrajšo glasovalno izjavo je podal De Cecco (PSIUP), ki je poudaril, da je njegova skupina skupno s komunisti predložila zakonski predlog že pred letom dni in da ga sedaj sploh ne bi bilo, če ne bi bilo levičarske pobude. Šele nato si ga je večina osvojila. De Cecco je napovedal, da se bo njegova skupina vzdržala pri glasovanju, da pa se bo vedno odločno bojevala za reševanje vprašanj izseljencev.

Številna delegacija SPZ danes na obisk v Ljubljano

Danes popoldne bo odpotovala iz Trsta v Ljubljano delegacija Slovenske prosvetne zveze v Italiji na obisk k Zvezi kulturno - prosvetnih organizacij Slovenije. Delegacija, v kateri bodo odborniki SPZ, predsedniki ali zastopniki vseh včlanjenih prosvetnih društev, strokovni sodelavci SPZ in katero bosta spremljala predsednik Slovensko kulturno gospodarske zveze Gorazd Vesel in načelnik kulturne komisije pri SKGZ Filibert Benedetič, se bo mudila v Ljubljani dva dni. Obenem z delegacijo SPZ bo prispela v Ljubljano tudi delegacija Slovenske prosvetne zveze iz Koroške, združeni koroški pevski zbori pa bodo danes zvečer priredili koncert v dvorani Slovenske filharmonije.

NAMESTO PREMAJHNIH PROSTOROV PRI MONTEBELLU

Sejemsko razstavišče ob obali edina rešitev brez alternative

Tajništvo PSU pooblastilo deželnega odbornika za industrijo prof. Dulcija, da nujno podpre predlog v tem smislu - Staro razstavišče naj bo namenjeno socialnim dejavnostim

Tržaški gospodarski in javni krogi se že dalj časa ubadajo z vprašanjem, kam premestiti tržaški velesejem. Prostor, v katerih je bila dosedaj organizirana mednarodna razstava industrijskih in drugih izdelkov so namreč neudobni, pa tudi ne odražajo naravnih pogojev, v katerih živi in se razvija tržaško gospodarstvo.

Vsekakor pa je prvi razlog, zaradi katerega razmišljajo o tem, da bi prostore za tržaški velesejem uredili nekje drugje, predvsem v premajhnih možnostih, da bi se prostorsko razširili na sedanjem razstavišču pri dirkališču pod Montebellom. Zato iščejo sedaj kraj, kjer naj bi se uredili novi prostori. Nekateri menijo, da bi razstavišče lahko uredili pri barkovljanski obali, natančno pod svetilnikom. Mišljen je pri tem načrt, da bi del morja pred obalo zasuli in na prostoru, ki bi ga s to «bonifikacijo» pridobili, zgradili paviljone za razstavišče. Tako bi pridobili prostor za razstavišče, ki se lahko perspektivno širi v morje, kakor tudi prostor, ki bi simbolično in tudi stvarno predstavljal povezavo Trsta in njegovega gospodarstva z morjem, iz katerega črpa osnovne življenjske sile. Morje tudi povezuje narode, menijo projektanti obmorskega razstavišča, in ureditev prostorov tržaškega velesejma pri morju bi pomenilo to misel še enkrat poudariti.

Za tako zamisel se ogreva tržaška socialdemokratska stranka PSU, ki je izdala tiskovno objavo, v kateri ugotavlja, da je načrt za ureditev tržaškega razstavišča pri morju, na barkovljanski obali «edini in brez alternative». Pri tem navaja tajništvo tržaške PSU več razlogov, med temi pa predvsem infrastrukturnega. Taka rešitev bi ne bila oddaljena od velikih prometnih žil, od železnice in vhoda v mesto. Bila bi tudi izredno operativna, kolikor potrebujejo razstavišča veliko «zunanjega» prostora, ki ga v mestu ne najde.

Tajništvo PSU je zato pooblastilo svojega odbornika za industrijo v deželni vladi, prof. Dulcija, naj to zamisel stvarno podpre.

PSU meni tudi, da bi razstavišče moralo postati sčasoma večji kulturni in socialni center, kjer bi se poleg velesejma in sorodnih razstav gospodarskega in tehničnega značaja, lahko vrstile tudi kulturne manifestacije, politična zborovanja, konference, kongresi, simpoziji in študijski dnevi . . .

Podobno bi se morali socialnim namenom posvetiti tudi stari, sedaj že izpraznjeni prostori sedanjega razstavišča pri Montebellu in s tem v zvezi je PSU pozvala druge stranke, v prvi vrsti pa krajevne (občinske in deželne oblasti), naj to zajamčijo.

Ministrstvo za turizem in prireditve je izdalo norme za «ukrepe v korist poletnih dramskih dejavnosti 1970». Zainteresirani si lahko ogledajo razpis pri uradu za tisk in informacije vladnega komisariata, urad za predstave, Ul. Pesce 4, tel. 24-011.

Obisk delegacije avstrijskih zadružnikov

Kot gost deželne zveze zadružnikov se bo mudila v naših krajih delegacija avstrijskih zadružnikov «Konsumverband» iz Koroške in Štajerske. Prispela bo v sredo, 15. aprila in bo ostala tri dni, v glavnem v Vidmu in Trstu.

V Videm bo prispela v prvih jutranjih urah in bo predpoldne imela na sedežu krajevne trgovinske zbornice sestanek s predstavniki zadružnega oddelka zbornice. Sledil bo obisk zadružnih mlekarn v Basilianu in zadružne kleti v Casarsi. Od tod se bodo podali v Pordenon, kjer si bodo ogledali prostore zadruge «Italia». Zvečer pa jim bo predsedstvo turistične ustanove priredilo sprejem v Lignanu.

Naslednjega dne si bodo avstrijski gostje ogledali Oglej, ob 10.30 pa bodo v Trstu, kjer jih bo sprejel deželni odbornik za zadružništvo v spremstvu podpredsednika deželnega sveta. Uro pozneje si bodo ogledali tržaške delavske zadruge, od tod bodo šli v Gorico na ogled medpodjetniške zadruge in v Krmin, kjer bo zvečer srečanje z zadružnimi vinogradniki.

V petek si bodo avstrijski gostje ogledali železničarsko zadrugo in furlansko konzumno zadrugo, v Tolmeču pa karnijsko zadrugo.

Obisk organizira vsedržavna zveza zadružnikov (federcoop).

Sinoči na jugoslovanski ladji

Težak padel 12 m globoko

Po končanem raztovarjanju lesa z jugoslovanske ladje «Korotan», ki je zasidrana ob pomolu pri tovarni Gaslini, so se delavci vrnili na kopno in se namenili na domove. Tedaj pa se je vodja pristaniške «skupine za raztovarjanje blaga na krovih», tako se namreč imenuje, 50-letni Antonio Marzari iz Videmske ulice zavedel, da manjka njihov 45-letni delovni tovariš Lucio Dreos z Lonjerske ceste 173/5.

Marzari se je vrnil na krov in po dolgem iskanju je s pomočjo jugoslovanskih pomorščakov našel Dreosa hudo ranjenega na dnu praznega skladišča. Spočetka so nameravali ranjenca potegniti na krov s pomočjo gasilcev, vendar so se reševanja raje lotili takoj in so ga potegnili iz skladišča s pomočjo ladijskega žerjava. Baje je težak padel skozi lino in obležal 10 ali 12 m nižje.

Dreosa so ob 22.45 z rešilnim avtom pripeljali v bolnišnico, kjer so ga zdravniki zaradi udarca v glavo s številnimi ranami, rane na zatilniku udarca v prsni koš in udarca v hrbtenico pridržali s prognozo okrevanja v 30 dneh razen seveda če ne nastopijo komplikacije, na nevrokirurškem oddelku.

Včeraj proti večeru so po telefonskem pozivu iz lekarne INAM v Drevoredu XX. septembra bolničarji RK odšli po 22-letnega Guida Gasparja iz Ul. Battera, katerega so odpeljali v bolnišnico in kasneje v umobolnico. Fant se ničesar ni spominjal, ugotovili pa so, da si je hotel v samomorilne namene prerezati žile na zapestju leve roke. Zdraviti se bo moral 7 dni.

Ostale vesti iz tržaške kronike berite na 6. strani

ZLATA POROKA ZAKONCEV MARIJE IN GIGITA KODRIČ

Na današnji dan pred 50 leti sta si v škedenjski župni cerkvi pred tedanjim župnikom Macarolom obljubila večno zvestobo Marija Ličen in Alojz Kodrič, bolj znan kot Gigi Kodrič. Kdor le količkaj pozna jugovzhodno predmestje Trsta in še posebej Sveto Ano, ve, da slavijo danes zlato poroko v eni izmed tistih Kodričevih družin pri Sveti Ani, kjer že sto let in več pridno vrtnarijo in svoje pridelke dobavljajo mestu. V mladeniških letih se je bil sicer Gigi Kodrič lotil uka, da bi postal kovač ali celo mehanik, pa ga je zemlja preveč vlekla nase in vrnil se je na leho ali planto, kot lehi pravijo naši vrtnarji.

In na lehi je Gigi Kodrič ostal vse do pred nedavnim, ko je moral popustiti, ker so mu začele moči pojenjavati. In tudi njegova življenjska družica Marija, ki je skozi dolgih 50 let z njim delila dobro in zlo, vesele in žalostne dni, je zadnje čase nekoliko odjenjala. Delo na lehi ni lahko. Toda lepi vrtovi ob Stari istrski cesti pri Sveti Ani niso opusteli. Za to skrbi njun sin Slavko, ki se je tudi posvetil vrtnarstvu.

In kaj bi povedali o dosedanjem življenju slavljencev, o življenju Gigija in Marije Kodrič, ki slavita danes svojo zlato poroko? Poštenjak in napreden gospodar je dobil Gigi Kodrič v Mariji Ličen sebi primerno družico in pomočnico ter dobro mater trem otrokom, Slavku, Darinki in Vidi. Toda Gigijevo življenje se ni omejilo na delo na lehah. V mladih letih je bil aktiven član škedenjskega prosvetnega društva in škedenjske družine Sokola, dokler je to telovadno društvo še moglo delovati. In ko so fašisti naše šole ukinili, so trije Kodričevi otroci nadaljevali šolo na Ciril - Metodovi šoli pri Svetem Jakobu, dokler niso fašisti tudi te zaprli.

In tudi takoj po obnovitvi naših organizacij po osvoboditvi je bil Gigi Kodrič član Kmečke zveze odnosno Zveze malih posestnikov. Kar je bila logična posledica njegovih nazorov in stališč, saj je ostal ves čas fašizma zvest svojemu rodu in v dneh preizkušnje, v času NOB, sodeloval z osvobodilnim gibanjem. Njegova žena Marija pa mu je bila v vsem dober tovariš in pomočnik.

Ko danes Gigi in Marija Kodrič slavita svojo zlato poroko, jima ob lepem prazniku čestitajo njuni najbližji, pa tudi znanci in prijatelji. Čestitkam se pridružuje tudi Primorski dnevnik, ki jima želi zdravja in zadovoljstva v nadaljnjem skladnem življenju.

Slovensko gledališče v Trstu

V KULTURNEM DOMU

Danes, 11. t. m. ob 16. uri (razprodano)
v nedeljo, 12. t. m. ob 16. uri
v ponedeljek, 13. t.m. ob 11. uri (razprodano)
v torek, 14. t. m. ob 16. uri (razprodano)

Pavel Golia

SNEGULJČICA

mladinska igra v osmih slikah

Uprava Slovenskega gledališča opozarja otroke in starše, da bo edina in zadnja predstava Sneguljčice, ki še ni razprodana, v nedeljo, 12. t.m. V KULTURNEM DOMU.

POHITITE ZADNJIČ K SNEGULJČICI!

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14 ure pri blagajni Kulturnega doma, v nedeljo eno uro pred začetkom predstave. Rezervacije po tel. 734265.

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

v četrtek, 16. t.m. ob 20.30 uri v Prosvetnem domu na OPČINAH,
v petek, 17. t. m. ob 21. uri v kinodvorani v BAZOVICI

A. T. Linhart

TA VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI

Ena komedija v petih aktih in dveh delih

Prosvetno društvo KRAŠKI DOM — Repentabor

vljudno vabi na predavanje prof. Bojana Pavletiča

O POMENU IN VLOGI ŠPORTA V SODOBNI DRUŽBI

ki bo danes, 11. aprila ob 20.30 v prostorih občinske kopalnice v Velikem Repnu. Sledila bo diskusija.

Drugi koncert spomladanske simfonične sezone v Verdiju

V tržaškem gledališču Verdi smo poslušali zelo dober drugi koncert v okviru spomladanske sezone. Gostovala sta dirigent Gaetano Delogu in violinist Uto Ughi. Prva na sporedu je bila uvertura iz Rossinijeve opere Tancredi Opere v celoti ne izvajajo pogosto, čeprav je ravno z njeno uprizoritvijo leta 1913 v Benetkah njen avtor zaslovel. Značilna za uverturo je italijanska briljantnost, ki je prišla pri izvajanju lepo do izraza.

V drugi skladbi sporeda je Ugo Ughi izvajal Beethovnov edini koncert za violino in orkester v D-duru, op. 61. Za to delo, kot tudi za 4. in 5. koncert za klavir in orkester velja, da je avtor dosegel mojstrsko sintezo med simfoničnim in koncertnim podajanjem glasbene misli. 26-letni solist je s sočnimi zvoki svoje «stradivarke», ki je bila last Beethovnovega prijatelja Rudolfa Kreutzerja, zlasti pri kadencah napolnil dvorano. Orkester je zanesljivo podal beethovnovske izrazne kontraste v dinamiki in je predvsem v zadnjem stavku, rondo, zelo ubrano dialogiral s solistom, ki je iskreno navdušil sicer hladno tržaško občinstvo.

S svojim izvajanjem 5. simfonije ruskega skladatelja Sergeja Prokofjeva, je orkester zabrisal spomin na ne ravno posrečen nastop v prejšnjem tednu. Delo je nastalo v vojnem letu 1944; iz njega veje globoka avtorjeva vera v človeka in v njegovo sposobnost, da si ustvari družbo, ki naj ga bo vredna. Iz resnobnih tonov začetnega andante prehaja v allegro marcato, kjer dosega z izrazito sinkopirano ritmiko in grotesknimi zvoki trobil komično satirične učinke. Iz globoko občutene trpke lirike tretjega stavka, adagio, pride nato na sproščeno podajanje zmagovitega praznočnega razpoloženja.

Gaetano Delogu dirigira oglato natančno in zelo učinkovito, pri čemer pa ne trpi spevnost liričnih prehodov. Sicer pa je glavna zasluga za uspešni večer njegova. Pod vodstvom njegove taktirke je tržaški orkester pokazal da spada med boljše italijanske ansamble.

Občinstva je bilo veliko, v vrhnji loži prepolno dijakov, le škoda, da nič slovenskih. Vstopnina znaša za dijake 150 lir in je zato vsem dostopna.

Ravel Kodrič

Zaradi tihotapstva tri leta v zapor

Na podlagi zapornega naloga, ki ga je podpisal beneški državni pravdnik, so agenti barkovljanskega komisariata aretirali 57-letnega Renata Ongara iz Ul. Boccaccio 15, ki bo moral zaradi tihotapstva presedeti 3 leta v zaporu.

Predvčerajšnjim so agenti letečega oddelka aretirali in odpeljali v koronejske zapore 32-letnega Pietra Bonagrazio brez stalnega bivališča, ki bo zaradi obtožbe poskusnega izsiljevanja ostal na razpolago tržaškemu preiskovalnemu sodniku.

Slovensko prosvetno društvo TABOR — OPČINE

Prosvetno društvo PRIMOREC — TREBČE

P R I R E D I T A

danes, 11. t. m. ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

a) Predvajanje filmov letošnje pustne povorke na Opčinah — **«Kraški pust '70»**

b) **KURENTI**

O starodavnem pustnem običaju na Ptujskem polju bo spregovoril vodja ptujskih kurentov, tov. Jože Strafela, ki je sodeloval s svojo skupino na letošnji pustni povorki na Opčinah. Prisoten bo kurent.

Vljudno vabljeni!

SAK «Jadran» ter Klub zamejskih študentov v Ljubljani

organizirata 25. in 26. aprila dvodnevni izlet v

P T U J

Vabljeni tudi maturanti!

Program, pojasnila in vpisovanje do 17. t.m. v Ul. Geppa 9.

SPD Igo Gruden iz Nabrežine

priredi danes, 11. t. m. ob 21. uri veseloigro

GLAVNI DOBITEK

Igrajo: člani dramske skupine PD Standrež
Režija Aleksij Pregarc

Vljudno vabljeni!

SLOVENSKI KLUB in SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

priredita v torek, 14. aprila ob 20.30 večer z naslovom

LEPA SI ZEMLJA SLOVENSKA

Profesor JOSIP RAVNIK iz Ljubljane bo predavanje obogatil s približno 200 barvnimi diapozitivi in nam odkril znane in neznane lepote naše domovine.

Vljudno vabljeni!

PRIJAVE SAMO ŠE DANES

Slovensko gospodarsko združenje iz Trsta priredi dvodnevni izlet na Bled, združen z družabnim večerom v luksuznem Golf hotelu. SGZ vabi vse gospodarske operaterje in prijatelje iz naše dežele, da se izleta, ki bo na sporedu 25. in 26. aprila udeleže v čim večjem številu.

Ob tej priložnosti prireja SGZ tudi avtomobilsko ocenjevalno vožnjo na progi Trst - Ljubljana Bled. Najboljši tekmovalci bodo bogato nagrajeni s pokali in drugimi nagradami.

Cena izleta (ali nastop v avtomobilski ocenjevalni vožnji) je 10.000 lir na osebo. V to vsoto je vključeno suho kosilo med potjo, svečana večerja v Golf hotelu, spanje, zajtrk in kosilo (drugi dan izleta), po želji pa tudi sauna in kopanje v hotelskem bazenu.

Vsaka posadka, ki bo nastopila v avtomobilski ocenjevalni vožnji, bo razen tega prejela tudi 20 l bencina.

Prijave sprejemajo v uradnih urah na sedežu Slovenskega gospodarskega združenja v Trstu, Ul. F. Filzi 8, tel. 37 808 in sicer le še danes, 11. aprila.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 10. aprila 1970 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 5 oseb.

UMRLI SO: 45-letni Stefanino Pontel, 74-letni Angelo Naressi, 84-letna Mercede Cossovich vd. de Reya, 74-letni Igino Bussetti, 70-letna Giuseppina Božič por. Zejn.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Godina, Campo S. Giacomo 1, Grigolon, Trg Virgilio Giotti 1, Al Due Mori, Trg Unità 4, Al S. Lorenzo, Ul. Soncini 179 (Škedenj).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26, Rossetti - Emili, Ul. Combi 19, Al Samaritano, Trg Ospedale 8, Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča Verdi se nadaljuje prodaja vstopnic za tretji koncert pomladanske simfonične sezone, ki bo v torek, 14. aprila ob 21. uri.

Orkester gledališča Verdi bo dirigiral poljski dirigent Jerzy Semkow. Na sporedu bo uvertura iz Mozartove opere «Il ratto dal serraglio», Schubertova V. simfonija in Beethovnova Tretja simfonija (Erioca).

POLITEAMA ROSSETTI

V torek, 14. t. m. bo v gledališču Rossetti enkratni nastop češkoslovaškega državnega folklornega ansambla narodnih pesmi in plesov. Ansambel je na zelo uspešni evropski turneji.

Tudi za ta večer bodo imeli abonenti za gledališko sezono Teatro Stabile znaten popust na vstopnine.

TEATRO STABILE

Teatro Stabile se pripravlja na gostovanje v Rim, kjer bo uprizoril igro «Sandokan» Alda Trionfa in Tonina Conteja ter Pirandellovo dramo «Ne ve se kako» v režiji Josepa Quadglie. V Politeama Rossetti pa bo Pirandellova drama spet na sporedu do nedelje. Danes bosta dve predstavi ob 16.30 in ob 20.30. V nedeljo zadnjič ob 16.30.

Po enkratnem nastopu češkoslovaškega državnega baletnega ansambla v torek, 14. t.m., pa je v sredo predvideno gostovanje skupine Proclemer - Albertazzi s komedijo Vitaliana Brancatija «Gioventù vernantka» v režiji Giuseppa Patrignanija Griffija. V glavnih vlogah bosta nastopila Anna Proclemer in Gianrico Tedeschi. Scene je pripravil Ferdinando Scarfiotti.

Tako za nastop češkoslovaškega baleta kot za predstave skupine Proclemer - Albertazzi, bodo imeli abonenti Teatra Stabile znaten popust.

NEMSKI KULTURNI KLUB

V Nemškem kulturnem inštitutu v Ul. Coroneo 15 bo v sredo, 15. t. m. ob 21. uri v okviru deželnega italijansko - švicarskega kulturnega združenja gostoval «Mali teater» iz Lugana z marionetno predstavo odrasle «Leonce e Lena» Georga Bechnerja.

V sredo, 22. ob 19. uri bo v Nemškem kulturnem klubu predaval prof. Johannesa Hoesleja z univerze v Ratzenburgu o temi: «Italijani in nemški intelektualci v povojnem času: srečanja in ne».

Kino

Nazionale 16.00 «E Dio disse a Caino...». Klaus Kinski, Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Eden 16.00 «Alla bella Serafina piaceva far l'amore sera e mattina». Bernardette Lafont, Georges Geret. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 15.30 «I girasoli». Sofia Loren, Marcello Mastroianni. Technicolor.
Grattacielo 16.00 «Ondata di calore». Jean Seberg, Luigi Pistilli. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Excelsior 16.00 «Anna dei mille giorni». Richard Burton, Genevieve Bujold. Technicolor.
Ritz 16.00 «... E l'Inghilterra sarà distrutta». G. Aubert, C. Gansa, A. Mueller. Monocolor - Scope.
Filodrammatico 16.30 «Tarzana, selvaggio». F. Polesello, K. Clark. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 16.30 «Il mandrillo». Skay, H. Leipnitz. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «La pazza di Chaillot». Katherine Hepburn. Technicolor.
Cristallo 16.30 «Franco e Ciccio sentiero di guerra». Technicolor.
Capitol 16.30 «La bella addormentata nel bosco» in «Il mio amico Benjamino». Walt Disney.
Moderno 16.30 «La collina degli ulivi». Terence Hill. Technicolor.
**Imp

ŠESTA RAZPRAVA PRED KAZENSKIM SODIŠČEM

Včeraj zaključili z zaslišanjem prič V četrtek govor tožilca in branilcev

Različna pričevanja v breme obtoženca Calandre - Zgodba o premočenem potnem listu, ki ga je odpihnila burja - Pričevanje dveh financarjev spet v korist Foglija in Firinuja - (Ne)kočljivo pričevanje šoferja Riolina

Dolg in zapleten proces o pristaniški zadevi», ki se je pričel že prejšnji četrtek, se počasi bliža h koncu. Kazensko sodišče pod predsedstvom dr. Corsija je včeraj zaslišalo še ostalih 14 prič, ki so jih predstavili posamezni branilci, na koncu zasedanja pa je v pogovoru s tožilcem dr. Tavello, z branilcem zasebne stranke odv. Gallettom, ki v tem primeru zagovarja koristi samega ministrstva za finance, ter z 19 branilci, ki branijo 35 obtožencev, sklenil prekiniti sodno obravnavo do prihodnjega četrtka ob 10. uri, ko bosta v jutranjih urah spregovorila branilec zasebne stranke in javni tožilec, v popoldanskih pa bodo pričeli s svojimi obrambnimi govori prvi branilci.

Sklepajo, da bodo vsaj trije dnevi posvečeni zagovoru branilcev tako da bo do razsodbe prišlo verjetno šele v sredo, 22. aprila, morej skoraj čez dva tedna.

Prva na včerajšnjem zasedanju sta pričala predstavnik tvrdke «Ettromarket» Silvio Spetti ter Aldo Caraffa, ki sta povedala nekaj v zvezi s popusti na odkupih magnetofonskih trakov.

Nato je v korist obtoženca Calandre pričal Bruno Venuti, uslužbenec v prosti luki. Dejal je, da ga je Calandra, ko se je pričelo šetati o tatvinah v pristanišču, prosil kot svojega predstojnika, če bi ga lahko premestil iz hangarja št. 70, (kjer je tudi prišlo do tatvin op. ur.) kam drugam. O tem je Venturi govoril samo s svojim predstojnikom Kokeljem in še povedal, da ga je Calandra opozoril na to, da Benedetti «daruje» kavo...

Tudi Dario Kokelj je potrdil vse te okoliščine. Dodal pa je, da ga je Benedetti opozoril na nekatere precej čudne stvari, ki so se dogale v hangarju št. 70 in tako potavil omenjeni hangar pod stalno nadzorstvo financarjev.

Preds.: «Kaj pa v zvezi s kavo, si naj bi jo «daroval» Benedetti?»

Kokelj: «Opozoril sem ga na to in mu dejal, da je ponujanje oziroma strokovno pregledovanje vzorcev kave, ki naj bi jih Benedetti daval, le v pristojnosti vodje hangarja».

Odv. Fischer: «Kaj pojmujete pod besedo «vzorec» kave?»

Kokelj: «Pol ali največ kilogramska vrečka kave».

Bruno Renzi je dejal, da je nekaj sumil v zvezi z razkladanjem blaga in v njegovi prisotnosti je Calandra telefonsko obvestil Sciacha o tem sumničenju.

Marchijev tast Antonio Fichera da je povedal, da njegova tvrdka «Laffranchini» kupuje samo staro železo in izrecno poudaril, da mu gi Marchi nikoli ponudil devetih ukradenih električnih hidravličnih brizgaln.

Na vprašanje dr. Corsija, če je bil računski stroj, ki ga je Slamich prodal Sferzi, pokvarjen, je predstavnik tvrdke računskih strojev «Lagomarsino» v Trstu Livio Chiaco dejal, da je šlo res za stoj, ki je bil malce poškodovan, vendar da star 5 let.

Odv. Kostoris: «Se spominjate, če ste ob isti priložnosti, prejeli v popravilo še drug računski stroj?»

Chiriaco: «Tega se ne spominjam... Spomnil pa bi se lahko naš tehnik Romano Petelin».

Na ta odgovor je odv. Kostoris zahteval od sodnega zbora pričevanje Romana Petelina. Sodniki so sklenili še razpravljati o umestnosti te zahteve.

Nato je pričala Benedettijeva mati Nerina Ferlora vd. Benedetti, ki je povedala nekaj v zvezi z obiskom Calandre na njenemu domu.

Preds.: «Drži, da je bil Calandra kot Benedettijev asistent trikrat pri vas doma?»

Ferlora: «Da... Prvič je prišel sam, dvakrat pa z Giorgiom Zorzonijem».

Tož. Tavella: «Zakaj je prišel k vam?»

Ferlora: «Calandra je vztrajal na tem oziroma me skušal prepričati, da bi moj sin prevzel odgovornosti in krivdo v zvezi s tatvinami v pristanišču; za to uslugo pa bi izplačali mojemu sinu vsak mesec tretjino svoje plače».

Tožilec: «Za koliko časa?»

Ferlora: «Ne vem».

Tožilec: «Calandra pa je na zaslišanju izpovedal popolnoma drugače... Dejal je, da vas je prišel rotit, naj bi vaš sin povedal vso resnico...»

Maria Pitacco, Coenova tajnica, je dejala, da je bila prisotna, ko je Marchi prišel v urad in se pogajal s Coenom za prodajo flanele.

Trobičeva sestra Carmella Trobic por. De Franza pa je pričala v zvezi s potnim listom, ki je... izginil. Policijski organi so namreč hoteli izvedeti, koliko prehodov je Trobiceva napravila v času, ko se je Stubel zatekel v Sežano, oziroma šla obiskat.

De Franzajeva je povedala, da sta se 15. avgusta lani (torej še pred tatvinami v pristanišču op. ur.) ona in njena sestra podali z avtomobilom znamke fiat v Jugoslavijo. Nenadoma pa se je vlila močna ploha in je deževalo ves dan. Voda je proniknila tudi v avtomobil in med drugim premočila tudi sestrin potni list. Ko sta se obe vrnili domov, je De Franzajeva dala potni list pod okenski podstrešek na zrak, da bi se posušil.

Preds.: «Kako pa je izginil?»

De Franza: «Ne vem... Morda ga je odpihnil sunek burje...

Sodni zbor je nato zaslišal dva financarja, ki sta bila 17. februarja lani, torej na dan tatvine televizijskih sprejemnikov in drugega blaga, dodeljena pregledovanju vozil na prehodu v prosto luko, in za krajo katerih dolžijo med drugimi tudi financarja Foglija in Firinuja.

Prvi je pričal financar Francesco Ledda, ki je delal na omenjenem prehodu od 18. do 23.30 ure. Dejal je, da se ne spominja, če je v tistih petih urah opazil Foglija in Firinuja, da bi šla čez prehoda.

Preds.: «Se ne spominjate ali pa niste videli?»

Ledda: «Nisem videl».

Na vprašanje prisednega sodnika Colaja, če morajo biti vsa vozila, ki zapuščajo prosto luko na prehodu, pregledana, je financar dejal, da je kontrola na tem prehodu podobna, če že ne ista, kot ona na obmejnih prehodih.

Preds.: «Koliko prehodov pa je v prosti luki?»

Ledda: «Dva... Vendar od 18. do 23.30 je bil odprt samo tisti, kjer sva bila moj kolega Teresia in jaz».

Odv. Aleffi: «Se morda spominjate, da je tisti dan snežilo, deževalo...»

Preds.: «Kako naj se spominja...?»

Ledda: «Ne spominjam se vremenskih neprilik tistega dne».

Pričal je tudi financar Tommaso Teresia, ki pa je povedal popolnoma isto kot njegov kolega.

Predzadnji je pričal eden od šoferjev tovornjaka, ki ju je financar Fogli kot znano, srečal v Sežani, potem ko je pospremil domov gospodično Volkovo.

Šofer Mario Riolino je na vprašanje predsednika dr. Corsija, ob kateri uri je 17. februarja srečal Foglija v Sežani, dejal:

«Ne spominjam se dobro... Vsekakor je moralo biti med 21. in 23. uro».

Preds.: «Ste ga že prej poznali?»

Riolino: «Ne. Prosila sva ga za prevoz do Opčin».

Preds.: «Pravite, da ga niste poznali, v zapisniku pa povsod piše, da ste ga imenovali "Sergio"».

Na tem mestu se je razvila precej burna in mogoče nepotrebna diskusija med predsednikom dr. Corsijem, tožilcem dr. Tavello in pričo Riolinom o protislovnih izjavah, ki jih je moški dal, ko je povedal da ni poznal financarja, istočasno pa ga je stalno imenoval z imenom "Sergio".

Z Riolinovim pričevanjem pa se je tudi zaključilo zaslišanje vseh prič, ki so jih predložili branilci. Po krajšem posvetu je sodni zbor razsodil še nekatere zahteve, ki so jih predložili branilci med do včerajšnjim zasedanjem procesa.

Zavrnil je zahtevi odv. Aleffija po ugotovitvi, kdaj so Tatarella, Foschi in Cibic med 17. in 25. februarjem delali nadure ter zahtevo po zaslišanju priče, tehnika Romana Petelina. Sprejeli pa so zahtevo odv. Kostorisa po zaslišanju financarja Giuseppeja Piccinina, ki je bil v vojaški bolnišnici bolnik sosednje postelje Firinuja.

Piccinino je povedal, da se ne spominja točnega datuma, ko je bil sprejet v vojaško bolnišnico, pač pa da ve, da je šlo za mesec februar.

Preds.: «Je Firinu kdaj zapustil bolnišnico?»

Piccinino: «Dobro se spominjam, da jo je zapustil neko nedeljo med kosilom... Hotel je obedovati zunaj...»

Kot rečeno se bo sodna obravnava nadaljevala prihodnji četrtek.

Zaprti cesti v Beneški Sloveniji

Pred kratkim so iz varnostnih razlogov zaprli cesti Ratenj - Humin in Humin - Gorjani. To je zelo prizadelo prebivalstvo, saj so Gorjani dejansko ločeni od drugih krajev, ker so prekinili avtobusni promet. Govori se, da bosta ti dve cesti zaprti kar tri mesece. Zato je odbornik Varisco orisal položaj odborniku za javna dela Masuttu in ga prosil, naj posreduje, da se položaj normalizira. Masutto je takoj pristal na to in bo poslal danes na kraj komisijo strokovnjakov. Izrekel je tudi mnenje, da bi lahko začeli cesti takoj popravljati, tako da bi vprašanje v kratkem rešili. Varisco se je Masuttu zahvalil tudi v imenu prizadetega prebivalstva.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Izdelovanje idejne študije za cesto Škofije - Sečovlje

Glavni projekt bo končan do maja 1971, dokončna odločitev o začetku gradnje pa bo sprejeta letos jeseni

Zavod za urbanizem in projektiranje v Kopru nadaljuje z intenzivnim delom pri izdelavi idejne študije za novo obalno cesto od Škofij do Sečovelj. Ta študija naj bi bila končana v juliju letos. Republiški sklad za ceste je naročil načrtovalcem, naj pripravijo več možnih variant za razne nitrosti. Tako so napravili za odsek Škofije-Ankaransko križišče kar pet variant, med njimi dve površinski, dve v tunelih in eno v useku. Priključek na novo avtocesto proti Kozini in Ljubljani bo v Bertokih, proti Kopru pa bo potekala skoraj vzporedno s sedanjo cesto Tudi za odsek od koprskega Slavnika proti Izoli pripravljajo več variant, prav tako pa tudi za odsek Strunjan-Lucija. Zavod je tudi postavil roke za nnaslednja dela. Tako bo idejni projekt končan do maja prihodnjega leta, glavni projekt pa do konca maja leta 1971.

Medtem se seveda nadaljuje akcija za sredstva. V prioritetni listi Slovenije se je koprska cesta pomaknila naprej in je zdaj na drugem mestu. V osnutku srednjeročnega plana je predvideno, da bi jo začeli graditi čez štiri leta ali pet, vendar si vse obalne občinske skupščine močno prizadevajo, da bi začeli prej z gradnjo. To so poudarili tudi na nedavnem sestanku republiških in zveznih poslancev ter občinskih odbornikov v Kopru, sicer se bo obalno gospodarstvo znašlo pred nepremagljivimi ovirami. Dokončna odločitev o začetku gradnje bo padla letos jeseni, ko bo republiška skupščina sprejela srednjeročni plan ureditve cestne mreže Slovenije.

Opozorilo Kmečke zveze pridelovalcem oljk

Kmečka zveza ponovno opozarja vse pridelovalce oljk, ki so jih iztisnili v olje, da imajo pravico dobiti približno 260 lir državnega prispevka za vsak kilogram iztisnjenega olja. Pogoj zato je pa, da najprej izpolnijo (pri Pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu) **prijavo o obdelovanju oljk,** v kateri je treba navesti: skupno površino posestva (tudi zemljišča, ki jih ima morebiti v najemu); površino, na kateri goji oljke in število dreves

Rok za to prijavo zapade nepreklicno 15. t. m. in kdor bi je ne sestavil, izgubi vsako pravico do prispevka.

Po podatkih, ki so nam na razpolago, naslednji pridelovalci oljk še niso sestavili te prijave (v oklepaju prispevek, do katerega imajo pravico):

Tržaška občina: Parovel Anton (7.551), Mario Pregarc (11.057), Angelo Vigini (15.912), Josip Usenich (7.821).

Dolinska občina: Anton Bandi (5663), Rudolf Cah (12.675), Ivan Carli (9.709), Viktor Corbatti (10 tisoč 248), Valentin Coretti (10.510), Edvard Kosmač (7.012), Uršula Kosmač (9.169), Rudolf Kraljič (4.045), Valerij Lovriha (6.472), Albina Petaros (6.742), Ivan Petaros (7.551), Ivan Salvi (11.866), Karlo Sancin (7.012), Romano Sik (8.900), Josip Slatnik (7.282), Just Slatnik (13.754), Ema Žerjal (8.900), Mariano Zimmermann (10.518), Ivan Zobec (12.945).

Miljska občina: Romano Kocijančič (6.203), Mario Dujmovič (13 tisoč 484), Ivan Fermo (6.742), Ivan Fontanot (7.282), Just Fontanot (9.978), Stefania Pecchiari (6.742), Mario Piretti (11.327), Josip Scheriani (5.124), Mario Lenardon (4.045), Ivan Tul (14.293).

Pozneje, ko bo Pokrajinsko nadzorništvo za prehrano dalo na razpolago potrebne obrazce, bomo v uradih Kmečke zveze izpolnjevali prošnje za prispevek. Vsekakor smo članom na razpolago za vsa zadevna pojasnila in pomoč.

Tajništvo Kmečke zveze

Goriško-beneški dnevnik

OB PRISOTNOSTI DR. BERZANTIJA

Jutri proslava obletnice partizanske republike v Karniji

Njen obstoj je okrepil tudi odporništvo v Beneški Sloveniji

Jutri bodo v Ampezzu in v Forni di Sotto v Karniji slovesno proslavili 26. obletnico partizanske republike v Karniji, ki so jo ustanovili poleti 1944 in ki je trajala dobre tri mesece.

Slovesnosti se bodo pričele dopoldne ob 9.30 v Ampezzu, kjer bodo položili venec pred spomenik padlim, nato pa bodo odkrili spominsko ploščo partizanu Claudiu Facchinu (Maso). Na glavnem trgu tega kraja bodo potem razni govorniki proslavili ta dogodek in med njimi župan ter predsednik takratne republike dr. Gino Beltrame.

Popoldne se bodo svečanosti nadaljevale v Forni di Sotto, kjer bo do neki trg poimenovali v «Piazza XXVI maggio 1944» v spomin na dan, ko so nacifašisti požgali ta kraj. Predvideno je, da se bo proslave udeležil tudi predsednik deželnega odbora dr. Berzanti.

Kot je rečeno, je nastala partizanska republika v Karniji v letu 1944 ter je obsegala 41 goriških občin tega področja. Partizanski borci in garibaldinci so prišli iz gora in zaprli vse dostope v karnijske doline. Dne 18. avgusta je tamkajšnji CLN podredil svoji oblasti podestate tamkajšnjih občin ter uredil civilno upravo, zagotovil preskrbo prehrane, javno varnost, uredil šolstvo, sodstvo in vse drugo kar je bilo potrebno. Ustanovitev te, čeprav kratkotrajne republike, je predstavljala važno oporišče tudi za zavezniške operacije, zlasti za letala. Delovanje karnijske republike so oktobra onemogočili nacifašisti, ki so ozemlje zopet zasedli. Vsekakor pa je bil njen obstoj jasen dokaz o odporniškem duhu tega gorskega prebivalstva in je vplival tudi na partizansko delovanje v sosedni Beneški Sloveniji, kjer so že delovale prve partizanske edinice.

Občni zbor kmečko-obrtne hranilnice v Doberdobu

Upravni svet kmečko-obrtne hranilnice iz Doberdoba vabi vse svoje člane na občni zbor, ki bo v soboto, 18. aprila t.l. ob 20. uri na njenem sedežu. Ker je predvideno, da bo število udeležencev nezadostno ob prvem sklicanju, se priporoča udeležbo na drugem sklicanju, ki bo na istem mestu dne 19. aprila ob 11. uri. Dnevni red obsega sledečih šest točk: 1. Razprava in odobritev proračuna za poslovno leto 1969, po poročilih upravnega sveta in pregledovalcev računov ter namemba čistega dobička. 2. Določitev direktnega in indirektnega maksimalnega zneska posojila, ki ga posojilnica lahko podeli posameznemu obvezniku. 3. Določitev deleža, ki ga morajo vplačati novi člani z ozirom na sedanjo rezervo. 4. Odobritev povračilnih stroškov odbornikom za leto 1970. 5. Volitve dveh odbornikov. 6. Slučajnosti.

Kot je mnogim že znano, ostane odbor pregledovalcev računov nespremenjen za dobo treh let. Isto velja tudi za predsednika in podpredsednika upravnega sveta. Izmed ostalih petih članov odbora pa se vsako leto na občnem zboru zamenja po dva, ki jih določijo z žrebanjem.

SKUPNA SEJA ODBOROV DVEH STRANK

KPI in PSIUP za skupne liste v občinah pod 5000 prebivalci

«Ustvariti je treba popolno enakopravnost za slovensko etnično skupino» - Krajevne uprave naj imajo večjo avtonomijo

Omenili smo že, da se razne stranke pripravljajo na bližnje upravne volitve. Nekatere so že izdale svoje volilne proglase, druge se ukvarjajo s kandidaturami, v manjših občinah pa so v teku razni razgovori za sestavo najrazličnejših volilnih list.

Pred nekaj dnevi sta se v Gorici skupno sestala pokrajinska odbora komunistične in socialproletarske stranke. V tiskovnem poročilu, ki so ga izdali po tem skupnem sestanku, ugotavljajo, da se bosta stranki še naprej borili za napredek v državi na vseh nivojih. Stranki obsojata štiristransko vladno koalicijo in menita, da jo morajo volivci obsoditi.

KPI in PSIUP ugotavljata, da je deželna uprava le prenesla na nižjo raven prejšnje kompetence državne uprave. Ni torej, po mnenju vodstev dveh strank, dejanske deželne avtonomije. Prav tako ni občutiti avtonomije v občinah. Potrebno je, po mnenju komunistov in socialproletarcev, dati večjo avtonomijo krajevnim upravam, sprejeti upravičene zahteve delavskih množic, spremeniti davčno politiko. Ustvariti je treba popolno enakopravnost za slovensko etnično skupino.

Vodstvi KPI in PSIUP apelirata na vse svoje pristaše, da si čimveč prizadevajo, da bi v manjših občinah, kjer velja proporčni volilni sistem, prišlo do sestave skupnih volilni list, ki naj jih sestavljajo komunisti, socialisti in katoličani.

Izgubljeno-najdeno

V uradu mestnih stražnikov v Gorici hranijo naslednje najdene predmete:

Štiri moška in šest ženskih biciklov, en otroški bicikel, žensko zapestno uro; moško kapo; par sončnih naočnikov; denarnico z nekaj denarja; dva zneska denarja, moški dežnik in en moped.

Kdor lahko dokaže, da je lastnik katerega navedenih predmetov, ga lahko dobi na omenjenem uradu v Ul. Mazzini 7 ob delavnikih med uradnimi urami.

➡ Deželni svetovalec Rinaldo Rizzi je vložil dve interpelaciji predsedniku deželnega sveta. V prvi zahteva izvedbo regulacijskega načrta za obalo pri Tržiču, kjer nastajajo razni pristaniški obrati brez vsakršnega načrta, v drugi pa protestira proti nedavni uvedbi vojaških služnosti v občinah San Canzian in Fiumicello.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 8. in 9. aprila se je v Gorici rodilo 11 otrok in umrlo je pet oseb.

ROJSTVA: Anna Maria Fasolino, Francesca Zucchi, Daniela Boemo, Barbara Cernigoi, Grazia Donda, Pietro Vitelli, Pamela Valline, Antonella Soranzio, Andrea Galimberti in Gloria Decarlo.

UMRLI: upokojenec 58-letni Vittorio Mauro; upokojenka 80-letna Carolina Erzetig vd. Obidig; 61-letni Luigi Misiato; 82-letni Giacomo Cester in delavec 65-letni Giuseppe Sivocci.

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

Zaradi «samopostrežbe» in pretepa bo moral odsedeti 25 mesecev

Pri prehitevanju avta je podrl žensko, ki je pred njim prečkala cesto

Pri včerajšnji dopoldanski razpravi so pred okrožnim sodiščem v Gorici obravnavali zadevo, ali pravzaprav dve zadevi 31-letnega Maria Andreosa iz Štarancana, Ul. Battisti 62.

Obtožen je bil, da je dne 24. novembra lani v gostilni Luigija Boscarola v Štarancanu sam na silo vzel na prodajni mizi stekelnico z vinom ter si ga večkrat natočil, ker mu ga gostilničarjeva hčerka 16-letna Mirella ni hotela več dati, ker je bil že vinjen. Hčerka je poklicala očeta, ta pa karabinjerje. Ko pa so ti prišli jo je Andreos že popihal. Karabinjerji so ga prijavili sodišču.

Druga obtožnica pa se nanaša na dogodek, pravtako v Štarancanu, dne 24. februarja zvečer, ko je nekaj pred 21. uro Andreos v prepiru z Ernestom Zorzinom istega udaril nekajkrat s pestjo v obraz tako močno, da se je moral ta zdraviti v bolnišnici v Tržiču 30 dni ter ima trajno okvaro na slušnih organih in na nosu. Kot je razvidno iz zapisnika, je Andreos trdil, da je Zorzin žalil njegovo sestro Bruno in se žaljivo izrazil o njej in to naj bi bil vzrok, da ga je naklestil.

Sodišče ga je za oba prekrška obsodilo skupno na 25 mesecev zapora in na plačilo sodnih stroškov. Zaradi pijanosti pa ga je oprostilo ker ni bilo dovolj dokazov. Branil ga je odv. Sardo iz Tržiča.

Drž. tožilec dr. La Greca, preds. sodišča dr. Cenisi, sodnika Gridelli in Succi, zap. Nodetti.

Goriški okrajni sodnik pa je pri zadnji razpravi obravnaval zadevo 31-letnega kamnoseka iz Gorice Silvana Zorzuttija iz Ul. Baiamonti 6, ki je bil obtožen, da je dne 22 maja leta 1967 s svojim avtom fiat 1100 podrl na cesti v Ul. Roma v Gorici 43-letno Marijo Žvokelj iz Gorice, Ul. Rabatta 10. Žena je prečkala cesto peš v trenutku, ko je Zorzutti s svojim vozilom prehiteval neki ustavljen avto in tedaj je nenadoma opazil pred seboj ženico ter ni mogel več preprečiti nesreče in jo je podrl. Žena je bila v bolnišnici na zdravljenju za 15 dni in potem še za 35 dni doma Nesreča se je pripetila ob 21.30 zvečer; žena je trdila, da je obtoženec vozil precej naglo, on pa je to zanikal in dejal, da je vozil le kakih 30 km na uro ter da ni opazil žene. Sodnik ga je obsodil na plačilo 100 tisoč lir globe in plačilo sodnih stroškov ter mu odvzel vozno dovoljenje za dobo 6 mesecev. Obtoženca je uradno zagovarjal dr. Karlo Primožič.

VESTI IZ TRŽIČA

Štiri milijone za boj proti komarjem

Občinska uprava v Tržiču je izdala odlok, da naj se prične z ukrepi za boj proti komarjem, kot po navadi pred začetkom poletne sezone. V poštev pridejo tržiško mesto in obalna ter močvirna področja okrog njega. Občinski delavci bodo pri tem uporabili ustrezne kemične pripomočke. Občina bo potrošila v ta namen 4 milijone lir.

V tržiški bolnišnici so pridržali za 15 dni na zdravljenju 62-letnega Marcella Visentina iz Ronk, ki je padel z mopedom, ko je zadel v vrv, s katero je neki avto vlekel drugo vozilo, ki je bilo pokvarjeno.

Tudi 32-letnega Angela Milanija iz Milana, ki je na križišču Agli Archi trčil s svojim avtom v ležak tovornjak, so pridržali za 6 dni na zdravljenju zaradi poškodb na prsnem košu in udih. Ker je prebil rezervoar za nafto pri tovornjaku, se je ta razlila po cesti in so pokličali tudi gasilce za zaščitne ukrepe. Avto iz Milana je pri trčenju utrpel precejšnjo škodo.

Sestanek ERSA v Grmeku

Ustanova za razvoj kmetijstva priredi jutri v Grmeku sestanek, na katerem bo seznanila prebivalstvo s svojim načrtom za ovrednotenje kmetijstva. Sestanek bo ob 9.30 uri v sejni dvorani občinskega sveta in na njem bodo govorili predvsem o programu ustanove za razvoj kmetijstva v Nadiških dolinah. Na sestanek so povabili vse krajevne kmetovalce.

Županstvo v Gorici išče raznašalce volilnih potrdil

Občani goriške občine, ki želijo dobiti pooblastilo za raznašanje volilnih potrdil za junijske upravne volitve, naj čimprej vložijo zadevno prošnjo na prostem papirju in naslovljeno na župana v Gorici. Prosilci morajo biti stari najmanj 21 let.

V ZALOŽBI KULTURNEGA KROŽKA «RIZZATTI»

Bogato dokumentirana knjiga o interniranih duhovnikih v l. 1915

Italijanske vojaške oblasti so v zasedenih krajih internirale slovenske in furlanske duhovnike - Knjiga govori o njihovih dogodivščinah v raznih krajih Italije

Pred nekaj leti je demokrščanska revija «Iniziativa isontina» pričela objavljati zanimivo razpravo Camilla Medeota o dogodivščinah furlanskih in slovenskih duhovnikov, ki jih je leta 1915 v naših krajih doletela vojaška okupacija italijanskih čet. Vojaški dogodki tistih dni so znani. Po vojni napovedi so italijanske čete hitro napredovale do Soče, zasedle Brda, Furlansko nižino in druge majhne dele ozemlja takratne goriško - gradiščanske dežele, nato so se ustavile pred Krasom in pred Gorico, kjer so se več kot leto dni vršile hude bitke, ki so zahtevale ogromne človeške žrtve na obeh straneh.

Italijanske vojaške oblasti so v zasedenih krajih imele tako slovensko kot furlansko prebivalstvo za sovražno prebivalstvo. Nič čudnega, saj so bili zlasti Furlani kot člani takratne katoliške ljudske stranke, navdušeni pristaši habsburške monarhije in so gledali na prodirajoče italijanske čete kot na tujca, ki jim prihaja v hišo. Za prihod italijanskih čet so se ogrevali le srednji meščanski sloji v Gorici, Tržiču, Krminu, Gradiški, Gradežu in kak posamezni intelektualec v manjših krajih.

Zaradi tega je tudi razumljivo, da so italijanski vojaki nekam postrani gledali na prebivalce zasedenega ozemlja in kar je najbolj zanimivo je to, da so imati Furlane za nevarnejše od Slovencev v zasedenih Brdih.

Ker se je fronta po nekajdnevnem prodiranju ustalila ob Soči, so začeli na obeh straneh fronte izseljevati prebivalstvo. Avstrijci so domače prebivalstvo izselili na Štajersko (precej Goričanov je bilo v mestu Wagna), na Dolenjsko, na Češko, v Trst in v druge cesarske pokrajine. Italijani pa so ljudi na svoji strani fronte izselili v Piemont, na Sicilijo, v Toskano in še durgam.

Že v prvih dneh zasedbe pa so Italijani aretirali vidnejše osebe v zasedenih krajih: župane, učitelje, župnike, razne vaške ugledne može. S posebno vnemo so se italijanski kraljevi vojaki spravili na župnike, ki so bili po mnenju nacional-liberalnih iredentistov glavna opora cesarske oblasti med furlansko govorečim prebivalstvom.

Camillo Medeot je v številnih člankih v omenjeni reviji objavljal kalvarijo teh duhovnikov, ki jih je italijanska vojaška oblast spravila v notranjost države, najprej v zapore, nato pa v nekako obvezno konfinacijo. Članki so sedaj izšli v zajetni, tristo strani obsegajoči knjigi, ki jo je izdal kulturni krožek «Rizzatti» in ki jo bodo uradno predstavili javnosti v torek zvečer v glavni dvorani trgovinske zbornice.

Avtor je dolgo vrsto let zbiral ustrezni material. Pregledal je zapuščine vseh prizadetih duhovnikov, na razpolago je imel vso korespondenco goriške duhovščine, govoril je z mnogimi, ki so bili takrat prizadeti in tudi z drugimi ljudmi.

Spominjamo se, da je prišlo do javnega negodovanja nekaterih pravovernih nacionalističnih krogov, ko je prišlo do prve objave člankov, zlasti v zvezi z nekaterimi neljubimi dogodki, ki so se ob prihodu italijanskih čet pripetili v Villessah.

Knjiga je bogato ilustrirana in je izredno zanimiva za vsakogar, ki se zanima za zgodovino naše dežele. Hvale vredna je tudi, ker je italijanski javnosti prikazala vsaj del resnice o razpoloženju furlanskega prebivalstva v goriško - gradiščanski grofiji pred prvo svetovno, vojno.

PRIJAVE

Slovensko gospodarsko združenje iz Trsta prireja 25. in 26. aprila dvodnevni izlet na Bled, združen z družabnim večerom v luksuznem Golf hotelu. Istočasno bo tudi avtomobilska ocenjevalna vožnja na progi Gorica - Ljubljana - Bled.

Cena izleta (ali nastop v avtomobilski ocenjevalni vožnji) je 10.000 lir na osebo. V to vsoto je vključeno suho kosilo med potjo, svečana večerja v Golf hotelu, spanje, zajtrk in kosilo (drugi dan izleta), po želji pa tudi sauna in kopanje v hotelskem bazenu.

Vsaka posadka, ki bo nastopila v avtomobilski ocenjevalni vožnji, bo razen tega prejela tudi 20 l bencina.

Prijave sprejema v Gorici Danilo Waltritsch, Ul. 24. maja 18/1 in sicer v uradnih urah. Telefonske informacije na št. 87-040.

Prijave le še danes, 11. aprila.

Slovensko gledališče v Trstu

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠCA IZ NOVE GORICE

V nedeljo, 12. t.m. ob 20. uri v župnijski dvorani v ŠTANDREŽU

v sredo, 15. t. m. ob 20.30 uri v župnijski dvorani v ŠTEVERJANU

A. T. Linhart

TA VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI

Ena komedija v petih aktih in dveh delih

V četrtek, 16. t. m. ob 20.30 **Slovensko gledališče — Trst** v prosvetni dvorani v DOBERDOBU

Jaka Štoka

MOČ UNIFORME

Burka s petjem v treh dejanjih

Kino

CORSO. 17.15: «Indagine su un cittadino al dissopra di ogni sospetto», F. M. Volontè in Fl. Bolkan. Barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

VERDI. 16.30: «Con tanto amore, con quale amore», K. Spaak in L. Castel. Italijanski kinemaskope v barvah; mladini pod 14 letom prepovedan.

MODERNISSIMO. 17.15: «Le svedesi si confessano», I. Svedin in S. Hacson. Švedski barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.

VITTORIA. 17.15: «La casa delle Demi-vierges», R. Christian in M. Prado. Italij.-nemški barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.15: «Alice nel paese delle meraviglie», Walt Disneyjeva barvna slikanica. Sledi dokumentarni film «Cacciatori e schimesi».

Tržič

AZZURRO. 17.30: «Cuori solitari» Ugo Tognazzi in E. Berger. Barvni film.

EXCELSIOR. 16.00: «La ballata della città senza nome», Manin in Claudia Eastwood. Kinemaskop v barvah.

PRINCIPE. 17.30: «Candy con il suo pazzo mondo», Marlon Brando, R. Burton in E. Aulin. Barvni film

S. MICHELE. 17.30: «Gli invincibili tre», A. Steel in M. Almara. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Orlovsko gnezdo», ameriški barvni — ob 18. in 20. uri.

DESKLE: «Vrag vzemi profesorje», Zah. nemški barvni — ob 20. uri.

SEMPAS: «Upor kaznjencev», ameriški barvni — ob 20. uri.

SVOBODA (Šempeter): «Izkrcavanje pri Anziju», ital. barvni — ob 18. in 20. uri.

RENCE: «Skrivnost laboratorija št. 4», franc. barvni — ob 20. uri.

PRVACINA: «Sin revolverača», ameriški barvni — ob 20. uri.

KANAL: «Johny Banco», franc. itl. barvni — ob 20. uri.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna AL CORSO, Marzini, Corso Italia 89, tel. 24-43.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču odprta lekarna Centrale dr. Fritz Enneri na Trgu republike 21, telefon 72341.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri bo v Gorici odprta cvetličarna JOŽEF BANDELJ — na Travniku, tel. 54-42.

RAZVEJANA GASILSKA ORGANIZACIJA ONSTRAN MEJE

Na področju občine Nova Gorica deluje sedaj kar 650 gasilcev

Za konec maja pripravljajo gasilski nastop v Brdih
Uspešen potek nabiralne akcije za novo šolo v Cerknem

Gasilska organizacija je med najbolj aktivnimi družbenimi organizacijami v novogoriški občini. Spričo pomena, ki ga ima gasilstvo za varstvo družbenega premoženja, je razumljivo, da uživa tudi moralno in materialno pomoč. V organizaciji deluje sedaj skupaj nad 650 gasilcev, ki so vključeni v 10 društvih. Vsako društvo ima svoje motorno vozilo, brizgalno in druge sodobne pripomočke.

Gasilska zveza, ki združuje vsa društva v občini, skrbi že od nekdaj za intenzivno izobraževanje gasilcev. Zlasti se je ta skrb povečala v zadnjih letih, ko je zrasel v Novi Gorici sodoben gasilski dom. Dom je nekak vzgojni center tudi za gasilce iz sosednih občin. V njem bodo v kratkem uvedli stalno dežurno službo, da bo mogoča hitra intervencija tudi za območje sosednih občin. Skupaj ima občinska gasilska zveza že 14 častnikov, 31 podčastnikov; pet tehnikov ter dva višja častnika. Zahvaljujoč se načrtni vzgoji so novogoriški gasilci dosegli na več tekmovanjih v republiškem in vsedržavnem okviru številna priznanja. Zlasti se je dobro uvrstilo gasilsko društvo iz Anhovega na gasilski olimpiadi pred nekaj leti v Karlovcu, ko je osvojilo eno prvih medalj.

V programu dela, ki ga je gasilska organizacija izoblikovala za letos, naj se omejimo na nekatere javne manifestacije, ki bodo gotovo vzbudile precejšnje zanimanje občinstva. 30. aprila bo v organizaciji ekipe iz tovarne pohištva Meblo srečanje ženskih ekip z območja vse Primorske, sredi maja pa bo v Šempetru nastop pionirskih ekip. Najpomembnejša manifestacija pa bo konec maja v Brdih, ko bo ob otvoritvi novega gasilskega doma na Dobrovem nastopilo kar 350 uniformiranih gasilcev, ki bodo pokazali razne veščine.

Poročali smo že, da bodo v spomin na 47 padlih gojencev VI. tečaja partijske šole pokrajinskega komiteja KP za Primorsko in Gorenjsko zgradili v Cerknem, ki je bilo zibelka primorskega partizanskega gibanja, šolo - spomenik. Pripravljalni odbor za gradnjo šole, ki mu predseduje dr. Joža Vilfan, sestavljajo najbolj znani družbeni in politični delavci, katerih partizansko delovanje je bilo posredno ali neposredno povezano s Cerkljanskim. Sklad za izgradnjo šole - spomenika in občinska skupščina sta pred kratkim objavila javni natečaj za idejni projekt za izgradnjo šole. Razpisane so tri nagrade za najboljše projekte. Vzporedno je občinski svet za urbanizem uvedel ustrezne upravne postopke za razširitev okoliša, kjer bo imela šola svoje mesto.

Vzporedno teče akcija za zbiranje potrebnih sredstev. Šola bo predvidoma veljala nad 500 milijonov starih dinarjev. Del sredstev so na tekoči račun že prispevali nekateri republiški organi, prav tako namerava kriti del stroškov za gradnjo tudi občinska skupščina. V akcijo pa so slednjič vključeni tudi občani, med njimi zlasti nekdanji partizani.

JAPONSKA V MARSIČEM PRESENEČA

Tokio se že seli v podzemlje...

Ko pade noč, se desettisoči delavcev spuščajo v podzemlje, kjer se gradi novo bogato mesto

Japonci presenečajo. Včasih prijetno, včasih neprijetno. Vprašanje je zornega kota, vprašanje je vere v človeka v okviru tehnološkega napredka. V zadnjih časih je na Japonskem na stotisoče ljudi iz tujine. Prihajajo na ogled «Expo 70». In marsikdo od teh obnemi, ko gleda, kaj vse se človeštvu pripravlja za prihodnost. Toda človek obnemi tudi v prestolnici Japonske, kjer ni «Expo 70». Obnemi nad tem, kar tu vidi. Posebno človeka navduši ali prestraši, če pomisli na to, kar pravijo ekonomisti in sociologi, da bo namreč prihodnje stoletje japonsko stoletje. Če se ob tem spomnimo na dejstvo, da je Japonska z manj kot sto milijoni prebivalcev zasedla pol azijske celine in malone ves Tihi ocean, in da se sedaj njeno gospodarstvo razvija hitreje kot gospodarstvo katere koli države na svetu, tako da je Japonska začela nele v relativnem pač pa v absolutnem smislu prekašati že tudi same ZDA, seveda v nekaterih primerih, da vse to človeku misliti, posebno še ob dejstvu, da je Japonska v zadnji vojni dala znane «kamikaze». Zato se logično postavlja vprašanje, ali naj se človek nad napredkom na Japonskem navduši, ali naj se ga boji. Ponovili bomo, da gre za stvar zornega kota in da nadaljnja razgabljanja prepuščamo bralcu samemu. Ustavili se bomo le pri nekaterih dejstvih: Ponoči se v Tokiu dogajajo stvari, kot jih ne poznamo nikjer na svetu. V marsikaterem velikem mestu se ljudje ob večerih in v nočeh zabavajo v nočnih lokalih. To se dogaja tudi v Tokiu. Toda na desettisoče Tokijcev se vsak večer po 21. uri spušča v podzemlje. Delavci s šlemi na glavah in z žarnicami na šlemih ter v luči močnih reflektorjev, s katerimi so opremljeni buldozerji in drugi stroji, rijejo po podzemlju Tokia in odvažajo s kamioni, z dvigali in s tekočimi trakovi material, da bi pod Tokiom ustvarili nov Tokio.

Na površju namreč ni dovolj mesta in zato se del življenja seli v podzemlje in v vseh predelih ogromne japonske prestolnice se gradijo parkirni prostori, vrtajo se predori za podzemeljsko železnico, trasirajo se nove ulice, seveda v predorih, ulice, ki so obložene ob straneh vse s ploščicami in koder tečejo tako imenovani tekoči pločniki. To podzemlje vežejo s površjem premične stopnice, ki jih bo tokijsko prebivalstvo imelo tako rekoč na vsakem večjem križišču.

Tako se seli del Tokia v podzemlje. Toda tokijski urbanisti računajo, da se ne bo v podzemlje selil le del prometa, pač pa da bodo morali čez dvajset let Japonci imeti v podzemlju vse tovarne in graditi celo stanovanja. O tem je bil govor tudi drugod, toda kdor pozna Japonsko in njeno prestolnico, bo opazil, da so tu problemi drugačnega značaja. Vse to, kar smo doslej omenili, bo namreč grajeno tudi pod — morjem.

Že sedaj se del življenja japonske prestolnice razvija pod zemljo. Vse moderne zgradbe in palače s petnajstimi in več nadstropji imajo pod zemljo vsaj tri pa tudi več nadstropij. In v ta nadstropja ne greš skozi vrata z ulice, pač pa stopiš vanje neposredno iz podzemeljske železnice ali iz ustreznih podzemeljskih predorov. Podzemeljske ulice se skladajo s površinskimi ulicami. Tri velike trgovine v mestni četrti Ginza so prenesle svoje poslovalnice v prvo in drugo nadstropje podzemlja.

Morda bi mogli kaj takega najti tudi kje v Evropi, seveda v velikih mestih. Na takšne rešitve naletimo tudi v ZDA. Posebnost Tokia pa je ta, da so podzemeljske ulice zelo žive. Ob teh predorih je na stotine in stotine razkošnih trgovin in trgovinic, restavracij, frizerskih salonov itd. Znani pariški lokal «Maxim» ima svojo podružnico v Tokiu. Tudi ta je na ravni podzemeljske železnice. Do restavracije prideš ali peš in po stopnišču ali pa iz podzemeljske železnice ali pa tudi z avtomobilom po spiralni poti, ki vodi v strahotno velik parkirni prostor pod zemljo. In tokijski «Maxim» je v vsem ostalem podoben pariškemu, le da je tokijski pod zemljo in nov.

Šindžuku je eno novih središč Tokia. Ponavljamo, eno izmed središč, kajti Tokio ima več centrov. In v tem središču je tudi eno centralnih postajališč podzemeljske železnice. Skozi to postajališče gre na dan do dva milijona in pol potnikov. Poskušajmo si ustvariti sliko tega mravljišča.

Nadaljnja značilnost tokijskega podzemlja je ta, da ima človek, ki se spusti v to podzemlje, vtis, kako je Japonska bogata. Tu je zelo veliko razkošja. Sicer je res, da opaža to razkošje le del, manjši del Japoncev, da to opaža le kak tuji turist, kajti japonski človek, ka se skozi podzemlje vrača z dela ali odhaja na delo, tega ne opaža, ker mu tega ne dovoli utrujenost. Prav nič nenavadno ni ob določenih urah videti potnike tokijske podzemeljske železnice, ki dremajo ali dobesedno spijo v sicer ne preveč udobnih in često prenapolnjenih vagonih podzemeljske železnice. Toda te Japonce, ki jim naporni ritem življenja in dela ne da oddiha, tolažijo, da jutri bo boljše.

Prav tako velja obljuba, da bo v bodoče boljše, ko gre za gradnjo velikih in bogatih sedežev raznih družb. Kadar se poprečni Japonec ali še posebej prebivalec Tokia vpraša, zakaj bi se del tega razkošja ne prenesel na gradnjo stanovanj, kjer velja izredno pomanjkanje, mu rečejo, da bo jutri boljše. In seveda bo boljše, kajti danes živi v poprečju v Tokiu tudi po pet oseb v eni sobi. Stanovanjska kriza je izredna. Kot vidimo, se na eni strani grade podzemeljski predori, obloženi z marmorjem, razkošni sedeži velikih družb, na drugi pa vlada izredna stanovanjska kriza.

Če je razkošje znak bodočega Tokia, ki se nakazuje v podzemlju, se na površju vidi sedanja Japonska. Velikanske množice se prelivajo po tokijskih površinskih ulicah med zidovi, ki so vsi potemneli od smoga. Kako «gost» je že v Tokiu zrak, nam pove dejstvo, da so japonske oblasti postavile že alarmne sirene, ki začno tuliti, brž ko postane zrak življenjsko nevaren.

Pri vsem tem pa je vendarle vredno morda celo potrebno nekaj dodati: Deset tisoči, morda tudi stotisoči japonskih delavcev, ki se sleherni večer spuščajo v podzemlje, so nekakšni udarniki v najbolj izvirnem smislu besede. Gre za nekakšne fanatike dela, ki ne popustijo in ne odjenjajo v svojih naporih niti za trenutek. In to ne glede, ali imamo opravka z inženirjem, ki nadzira izvajanje svojega načrta, ali preprostega ali stro-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Od nocoj v palači Costanzi slov. umetniška fotografija

Nocoj ob 18.30 bodo v razstavni dvorani palače Costanzi odprli razstavo slov. umetniške fotografije, ki jo v sodelovanju s fotografsko sekcijo Društva likovnikov-oblikovalcev Slovenije prireja tržaški Umetniški fotografski krožek «Gamma». Na sliki Stane Potrč — «Portret».

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Naivni realizem Nemke Petre Moll

S smotrno izbiro slikarjev, katerim Nemški inštitut prireja razstave v svojih prostorih, je gotovo v zelo širokem smislu zadoščeno umetniškemu okusu obiskovalcev vseh vrst. To pot pa bo z razstavo olj naivnega realizma Petre Moll gotovo ugodeno ljubiteljem do ostre podrobnosti izdelanih podob. So pa te živahen in pestrobarven prikaz preprostega veselja ljudi na ulicah in trgih starega Münchna in romantičnih bavarskih gradov, a tudi iz drugih mest, kot so Köln, Augusta, Zürich in Pariz z delom Montmartra, ki je s svojo slikovitostjo že od nekdaj privlačeval mnoge slikarje naivce njene vrste.

V spremni besedi kataloga se slikarka vzporeja z znamenito ameriško slikarko romantično naivnih slik «Grandma», babico Moses. Ne glede na nekatere slikarske odličnosti in sorodne prijeme, pa takšna primerjava ne vzdrži popolnoma, zlasti ne v ustvarjalnem postopku notranjih predstav o svetu.

Grandma Moses, ki je slikala še v sto in prvem letu svojega življenja, je v mladosti resnično doživljala romantičnost okolja, ki ga je slikala torej po spominu. Njene slike so pač bile sprehodi v doživljeno preteklost. Pri Millijevi pa je preteklost le v pestrih stavbah, ki niso iz naše dobe. So pa iz le-te upodobljena dekleta v mini krilu in ljudje, ki se neprisiljeno premikajo v nekakem nedeljskem razpoloženju pred živobarvnimi ozadji stavb staronemških slogov.

So to sodobni ljudje, čeprav se ponekod vozijo v starinskih kočijah. V teh slikah so odmevi občutkov izgubljenega sveta, ki ga devetinštiridesetletna slikarka v svojem deklištvu ni mogla več doživeti.

V njenih oljih je podan beg iz nemirnih mest sedanjosti, po romantičnosti hrepenečega slikarskega samouka, ki pa vseeno podzavestno vnaša vanje male znake iz svoje sedanjosti, kot so to semaforji in cestni znaki, pravilno pa izpušča avtomobile, da tako te slike rastejo iz njene domišljije nagonsko neprisiljeno, kot rastlina rodi pestrobarvne cvetlice.

MILKO BAMBIČ

* * *

MILAN, 10. — Majhna Morandijeva slika, ki nosi naslov «Mrtva priroda s steklenicami», je s ceno 20 milijonov lir dosegla najvišjo ceno med slikami modernih slikarjev. Omenjena cena je bila dosežena na sinočnji dražbi v galeriji «Finarte». Za neko drugo prav tako majhno sliko istega slikarja je kupec dal 19 milijonov. Sicer je bilo na dražbi prodanih še več slik, predvsem olj, vendar pa tudi pastelov in akvarelov, za neko obarvano risbo surealista Victorja Braunerja je neki kupec plačal kar 12 milijonov lir. Skratka, tudi slike modernih umetnikov začenjajo dobivati visoke milijonske cene.

NAŠI KRAJI pred petdesetimi leti

Tudi openski tramvaj je imel smolo,

ko je prišel včeraj, okoli 13., openski tramvaj do konca zobčastega tira, so odklenili kakor po navadi motorni voz od vagona. Motorni voz je vozil na tako imenovani mrtvi tir, med tem ko bi moral tramvaj nadaljevati pot proti Trgu Oberdan. Zgodilo se je pa nasprotno, tudi tramvaj je radi pomote uslužbencev smuknil za motornim vozom in posledica je bila ta, da je nazadnje udaril obenj in ga poškodoval. Med potniki je nastala panika in bilo je tudi ranjenih (...)

Edinost, 21. 4. 1920, 35, 2

Splošna stavka na Reki

Ta dogodek je laškim listom popolnoma zmešal pojme. Sicer se je pred dobrim tednom baje posrečilo D'Annunziju, da je s svojo — v sili, pravijo, da vrag žre celo muhe — «boljševiško» prelevitvijo pridobil delavstvo, da se je vrnilo na delo. Toda «boljševištvo» pesnika-junaka je pač stalo na tako slabih nogah, da se je takoj zopet podrlo, kakor hitro je mislil, da je ž njim že dosegel svoj namen. Toda delavstvo se ni dalo dolgo časti za nos in stavka je izbruhnila iznova. Laško dannuncijansko časopisje, ki je po prvi stavki slavilo D'Annuncija kot navdušenega prijatelja delavstva, je prvi hip razočarano gledalo ta neslani D'Annuncijev «fiasko», a si je kmalu znalo pomagati: iznova izbruhla splošna stavka ni gospodarska, temveč politična in posebno še zato, ker stavkajoče delavstvo zahteva odstop laškega »narodnega sveta», odstranitev D'Annunzijevih arditov iz Reke in za otvoritev meja.

Za resno mislečega človeka so te zahteve popolnoma naravne in čisto gospodarskega značaja, kajti če bi ne bilo na Reki onega «narodnega sveta», ki z D'Annunzijem in njegovimi arditi uganja najbolaznejšo politiko, bi bile življenjske razmere na Reki vse drugačne kot so pa sedaj, ko se razmetavajo milijoni in milijoni za brezposelne D'Annunzijeve postopače, dočim delovno ljudstvo dobesedno strada. Laško časopisje pa seveda vidi v teh zahtevah politiko, in sicer — jugoslovansko politiko.

Zborovanja delavstva da so se udeležili «Hrvatje», celih 70% zborovancev je bilo «Hrvatov», ki so se v ta namen priklatili v mesto od vseh strani, s Kastavščine, Sušaka in celo preko demarkacijske črte. Lažnivci! Reka je vendar krog in krog zaprta, da bi skoraj miš ne mogla švigniti skozi kordon. Na reški strani D'Annunzijevi arditi in prostovoljci, okroginkrog pa redna laška vojska, in vendar se je priklatilo par tisoč «Hrvatov» nemoteno v Reko hujskat in prirejat splošno stavko! Vražji «Hrvatje», menda vendar niso tako prebrisani, da se znajo napraviti nevidne, da tako mimo ali preko vseh straž uhajajo na Reko.

In, o groza, zborovanju delavstva je prisostvoval baje celo sam predsednik hrvatskega narodnega sveta na Sušaku, dr. Brelić, a na zborovanju se je proglasila stavka v hrvaškem jeziku, kar so zborovalci pozdravili z gromovitim «Živio»! Seveda ta «Živio» je moral posebno neprijetno doneti na ušesa gospodu pesniku-bojevniku, ki je tako morda hočeš — nočeš — moraš spoznati, da je «italianissima» Reka tako nesramno jugoslovanska, da vzklik «živio» gromovito odzvanja po njej, kadar se snidejo pravi, pristni Rečani...

Edinost, 22. 4. 1920, 96, 2

Tornate o profughi!

V izdanju od 22. 4. t.l. je «Edinost» tiste naše ljudi, ki so se dali prestrašiti od terorizma, ki je začel po nekaterih krajih ozemlja takoj po izvršeni zasedbi, ter so se umaknili, pozivlja, naj se povrnejo zopet — češ: nihče jih ne sili k izselitvi.

Kakor gladen pes se je «Piccolo» vrgel na to mršavo kost ter vzdignil visoko donečo fanfaro o liberalizmu, ki nas Jugoslovane na zasedenem ozemlju obsipje z najsedanja vlada.

S tem, da smo rekli, da tisti, ki so se izselili, niso bili prisiljeni k temu, nikakor ni še nič, če rekel, da bi tukaj plavali v mleku in medu, če bi ostali. Najboljši dokaz za to je dejstvo, da je okrog 500 tistih naših razumnikov, ki so ostali na svojem mestu, moralo plačevati svojo koristožo s tem, da so mesece in mesece morali prebiti v malarični Sardiniji, v strašnih veronskih trdnjavah in v mrzlih in nezdravih kolrolskih barakah! In še danes jih je mnogo, ki čakajo, da bi jim ta kajšnja «liberalnost» dovolila povrnitev v svoj domači kraj in na svoje službeno mesto. Drugih, ki so se povrnili, še danes niso sprejeli v službo. Naj navedemo kot primere: sodnika Rodića iz Pazina, učitelja Tončića iz Velikih Mun, več bednih goriških redarjev: če «Piccolo» želi mu podamo popolno listo.

Naj navedemo, da je tista proslavljena «liberalnost» mnogim deportirancem dovolila rešitev le pod pogojem, da odidejo v Jugoslavijo. Če «Piccolo» želi, mu damo tudi imena. Naj navedemo nadalje, da je «liberalnost» sicer dovolila nekaterim deportirancem povrnitev v zasedeno ozemlje, to da ne v domači kraj.

Naj navedemo nadalje, da s družinam deportirancev, ki so bili državni uslužbenci, ni izplačevala plača in da so še le po nešteti prošnjah (v nekaterih primerih po devetih mesecih) dobili le dve tretjini čiste plače. Med tem so lahko živele od zraka oziroma od «liberalnosti».

Naj navedemo, da so — k internacije niso bile več v modi — uradniki kratko malo dobili nalog, naj se v par dnevih izsele!! Tako npr. v Puli, v Veliskem, in na Krku. Naj navedemo da so bili uradniki Jugoslovani premeščeni brez dijet v čisto italijanske pokrajine, med tem, ko so prišli na njihova mesta italijanski uradniki z — dietami! Če ho če «Piccolo» imena, mu tudi postrežemo. Ugotovljeno bodi, da so naši uradniki, ki so bili prej priznano izvrstni uradniki na vodnih mestih danes podrejeni mladeničem brez vsake vsposobljenosti! Dejstvo je, da ni danes niti enega slovenskega ali hrvatskega uradnika na zasedenem ozemlju, ki bi bil zadovoljen in ki bi lahko brez šikan izvrševal svojo službo in živel svoje mirno življenje! Dejstvo je tudi, da je bilo tudi pozneje mnogo naših uradnikov odpuščenih in da se še danes odpuščajo.

Naši uradniki, ki so se izselili, so vedeli, da jih čaka to, kar se je dogodilo njihovim tovarišem, ki so ostali. Radi tega so se tudi maknili. Toda, ravno radi tega se je naša beseda obrnila proti njim, ki zahtevamo od naših uradnikov več: pripravljeni naj bi bili tudi na žrtve, kakor so se žrtvovali tisti, ki so ostali in se žrtvujejo danes. (...)

Edinost, 25. 4. 1920, 99, 1

Čudni pojmi o plebiscitu

Po mednarodnem pravu je plebiscit neka vrsta glasovanja, kjer vsak pripadnik kakega teritorija izraža svojo voljo, kako državno pravno pripadnost naj dobi ta teritorij. Italijanski listi rogovilijo v zadnjem času o nekem «jadranskem plebiscitu». Včerajšnja «Epoca nuova» piše, da se je izročil Nittiju «in plebiscito della Venezia-Giulia» od 22. februarja. To naj bil torej plebiscit vsega zasedenega ozemlja. Da nas niso vprašali za ta «plebiscit», je znano vsem. Da socialistične stranke niso vprašali, je razvidno iz «Lavoratore della sera» od 23. II. t.l...

«Plebiscit», ki ga je dobil Nitti v roke, je podpisalo 59 občin, bolje rečeno: občinskih gerentov postavljenih od zasedbene oblasti med tem ko imamo na zasedenem ozemlju *650 občin!* Med podpisnimi občinami čitamo npr. Pazin, Buzet, Lovran, Pomjan, Krk, itd. To so občine, ki imajo velike jugoslovanske večine. Kaj poreče npr. naši vrli Pomjanci, ko bo slišali, da so oni tudi v tem plebiscitu?! Ali jih je župan Bartolić vprašal za njihovo mnenje?! Kaj se je vprašalo ostalih 600 občin v zasedenem ozemlju? (...)

Edinost, 25. 4. 1920, 99, 1

ANGLEŠKI TISK O BEATLESIH

Sloviti ansambel se zares razhaja?

Paul McCartney se bo moral takoj odločiti

«The Beatles» se ločujejo. O tem je na prvi strani poročal londonski «Daily Mirror». Paul Mc Cartney naj bi se odločil ,da zapusti znani ansambel, zaradi notranjih sporov med člani ansambla in zaradi McCartneyjevih osebnih načrtov.

S tem naj bi torej prišel konec za Beatlese, ki že kakih deset let razvnemajo mladino po vsem svetu? Zdi se, da je res tako. Sicer je že večkrat svet slišal vesti o razpadu tega ansambla, vsakokrat pa so se te vesti izkazale za neresnične. Zdi se, da gre tokrat za resnejšo odločitev: McCartney namreč ni stopil v studie organizacije «Apple» že več mesecev, od takrat ko so za svetovalca pri sklepanju pogodb imenovali Amerikanca Allena Kleina in ne McCartneyjevega tasta ameriškega advokata Leeja Eastmana. Sicer se mora Paul McCartney šele dokončno odločiti, fansi ansambla pa medtem čakajo, kaj se bo zgodilo.

Kaj je pravzaprav privedlo Beatlese, da govorijo o ločitvi: zdi se da predvsem različna zanimanja, ki se jim v zadnjem času člani ansambla posvečajo. John Lennon s svojo drugo ženo Japonko Yoko Ono vodi kampanjo za mir po svetu. Ringo Starr je začel snemati filme. George Harrison je producent plošč in se ukvarja tudi s koncerti. Končno je Paul McCartney posnel ploščo s pesmimi, ki jih sam izvaja na štirinajst različnih glasbil. To ploščo bi morali izdati prav v teh dneh.

Paula McCartneya so mnogi imeli za tistega izmed Beatlesov, ki je najbolj nadarjen za glasbo. Z Johnom Lennonom sta napisala mnogo pesmi, ki so jih pozneje sprejeli tudi drugi pevci v svoj repertoar. Od teh je verjetno najbolj znana «Yesterday», ki so jo, poleg Beatlesov samih, izvajali še Ray Charles, Areta Franklin, Mina in Frank Sinatra, da se omejimo samo na bolj znane, uspela pa je tudi z neštetimi orkestralnimi izvedbami, na primer z izvedbo Raya Coniffa. Ray Charles je v svoj repertoar sprejel tudi drugo pesem ansambla «The Beatles» z naslovom «Eleanor Rigby», znane pa so seveda tudi «Please, please me», s katero so Beatlesi zasloveli in med zadnjimi «Come together» ter «Let It be», ki je v New Yorku na prvem mestu v lestvici hitov, visoko pa je uvrščena tudi v Amsterdamu, Stockholmu in drugih mestih.

Beatlesi so zasloveli okrog leta 1961, ko so iz liverpoolskega predmestja stopili v javnost. Že njihova zunanjost je vzbudila mnogo nasprotij in odobravanja. Dolgi lasje so osvojili mladino po svetu, nekateri so se začeli antikonformistično nositi iz prepričanja, drugi so sledili le modi, za katero so predvsem starejši menili, da je prehodnega značaja. Razvila pa se je z ene strani v industrijo, z druge pa tudi v zunanje reagiranje na dogajanje po svetu.

Polifonija in novi elektronski zvočni efekti, ki so bili značilni za prve pesmi ansambla «The Beatles», v dobi, ko njihove stvaritve še niso bile povsem izdelane in niso vedno prišle v središče zanimanja, so se kmalu in v pravem trenutku začeli oplajati tudi pri orientalski glasbi, za katero je značilna pettonska lestvica. Ta premik v njihovem načinu muziciranja pa je nastal vzporedno z njihovim potovanjem v Indijo, življenjem s starim indijskim asketom in je povzročil vpliv na mladino po svetu, predvsem na hippyje, ki so množično začeli potovati na vzhod predvsem z novo obliko spoznavanja sveta z avtostopom.

S tem pa so se začele tudi negativne govorice o ansamblu. Uživali so mamila, policija je vdrla v njihovo stanovanje, John Lennon se je ločil od prve žene, s katero je imel otroka, Beatlesi se ločujejo, vse te novice so dolgo časa polnile prve strani nekaterih časopisov. Govorice so nekoliko zamrle, ko so Lennon, Mc Cartney, Starr in Harrison ustanovili svoje podjetje «Apple» in je bilo videti, da je z njimi vse po starem. Načela pa jih je že industrializacija. Kot «mit» so si mogli dovoliti prenekatere svoboščine, ki drugim pevcem niso bile mogoče. Pesem «Revolution No. 9», bi le težko imenovali pesem, kljub temu pa so jo Beatlesi spravili v promet, in nikogar ni motilo, da so v njej nekakšni zvoki, od neartikuliranih, preko besed, do navijanja za nogometno tekmo. Predvsem je ljubitelje pesmi tega ansambla očarala vrsta kontrastov, ki so jih na plošči long play, na kateri je bila posneta «Revolution No. 9» ujeli mladi britanci v glasbo, ki so jo izvajali s klavičembalom, klasično kitaro, basom, elektronskimi efekti, violino in govorom.

Mit, ki je trajal že kakih deset let, naj bi se torej sedaj porušil, zadnjo besedo bo imel pri tem Paul McCartney.

DRIESSNOVA «DEUTSCHE SEX PARTEI

Nemški založnik je našel rešitev

Da bi ne bil ob publikacijo, je ustanovil stranko seksa

HAMBURG, aprila. — Preden smo v Milanu stopili na vlak, smo v enem izmed kioskov kupili nekaj revij, da bi si z njimi krajšali čas na dolgi vožnji proti severozahodni Nemčiji, kamor nas je vodila pot. In ko smo listali po teh italijanskih revijah, nas je presenetil večji oglas, v katerem je neka zahodnonemška stranka vabila ljudi, naj se vpišejo vanjo. Ne glede na to, da je čudno, da se v stranko vabijo ljudje preko tujih revij, je še bolj zanimivo, za kakšno stranko gre. Več nam bo povedal že sam naslov stranke, ki se s polnim imenom imenuje *Deutsche Sex Partei* ali s kratico *DSP*. Predvsem smo v kratici DSP opazili neko past, kajti zahodnonemška socialdemokratska stranka, ki je sedaj na oblasti, ima zelo podobno kratico namreč SPD, to se pravi iste črke le v drugačnem vrstnem redu. Toda to ni vse.

Če smo pred leti imeli v Bologni «stranko zrezka», ki je nosila uradno ime *Il partito della bistecca*, bi mogli sprejeti tudi stranko seksa, saj ves svet govori o nekakšni eksploziji spolnosti. Pri tem pa velja ugotovitev, da je *stranka zrezka* bila le nekakšna protestna stranka, ki je nastala in izginila v roku kakega meseca, medtem ko bi znala zahodnonemška *stranka spolnosti* nekoliko dlje potrajati, kajti njen ustanovitelj in organizator napoveduje, da bo nastopil na volitvah 1973. leta in da računa z določenim odstotkom glasov. In kdo ve, ali mu ne bi znalo tudi to uspeti, saj je v prvih dveh mesecih zbral že nekaj tisoč članov, ki so bili pripravljeni vpisati se in plačati vpisnino, ki znaša okoli 1700 lir.

In vendar ustanovitelju DSP ni potrebno, da bi s članarino svojih pristašev prišel do denarja. Nasprotno, stranka, ki jo je ustanovil, mu služi v druge namene in ga tudi precej stane. Sredstva za vzdrževanje nove stranke pa dobiva od drugod.

Ustanovitelj DSP je 36-letni založnik in publicist Joachim Driessen. Že pred časom je on, podobno kot so ugotovili tudi drugi, spoznal, da so razni tabuji, ki so skozi stoletja veljali glede spolnosti, nenadoma odpovedali ali vsaj da so na poti da odpovedo. V tem vzdušju je začel podjetni publicist in založnik izdajati svojo revijo, ki naj bi še bolj naglo utrla pot «svobodi spola». Seveda je šel mož v tem predaleč in zato so mu oblasti list dvakrat zaplenile. Ne bomo povedali, za katero publikacijo gre, ker bi ji ne hoteli delati reklame. In vendar gre za publikacijo, katere naklada se bliža milijonu izvodov na teden. Dve številki s tolikšno naklado veliko staneta, dve zaplembi pomenita veliko izgubo. Toda Driessnu ni šlo samo za materialno izgubo. Njemu je šlo za vse kaj bolj resnega. Če bi mu zaplenili list še v tretje, bi po zahodnonemških zakonih o tisku, lista ne mogel več izdajati. Zato se je mož lotil študiranja nemške zakonodaje in ugotovil, da obstaja neki zakon, ki zagotavlja strankam pravico, da njihova glasila ne spadajo v območje cenzure. In da bi svojo revijo rešil pred cenzuro in pred zaplembo oziroma celo pred ukinitvijo, je ustanovil svojo *Deutsche Sex Partei*.

Skoraj gotovo je, da se Nemci ne bodo dali zavesti, da bi ta stranka postala kaj zares resnega. Sicer je res, da je problem spolnosti tudi v Zahodni Nemčiji ali morda celo prav v Zahodni Nemčiji zelo občuten, ker je sedanje vzdušje odraz dosedanje togosti na tem področju, toda vseeno ni verjeti, da bi se za to «muho enodnevnico» opredeljevali mnogi Nemci. In vendar so v Zahodni Nemčiji ljudje, ki menijo, da bi znal hamburški publicist in založnik uspeti in spraviti v zahodnonemški parlament kakega svojega poslanca. In to ni malo. Pri tem ni važno, ali jih spravi več ali le enega samega. V Zahodni Nemčiji namreč velja zakon, da ima pravico do kakega poslanca, seveda ustrezno z glasovi, le tista stranka, ki doseže vsaj pet odstotkov vseh glasov. Če so ljudje, ki se na javno življenje Zahodne Nemčije spoznajo in obetajo novi stranki že mesta v parlamentu, pomeni, da bi znal Driessen, da bi znala stranka DSP odtrgati ostalim resnim strankam zadosten odstotek glasov. In to zares ni pozitivno.

Z druge strani pa kdo ve, ali bi prav bolestno seksualno razpoloženje določenih mlajših volilnih plasti ne znalo privesti tudi do tega...

Predsinočnjim so gostovali v Kulturnem domu gojenci Zavoda za glasbeno in baletno izobrazbo iz Ljubljane. Na sliki vidimo zgoraj gojenke baletne šole med nastopom, v sredini vidimo pihalni orkester, na spodnji pa del občinstva.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne brigajte se za posle drugih, ko še svoje ne opravljate v redu. Svoje ljubezenske zadeve skušajte rešiti sami.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Preveč ste nagnjeni k lahkemu zaslužku, skušajte se raje sprijazniti z delom. Več previdnosti v odnosih z novimi prijatelji.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Tudi mnenja drugih vas morajo do neke mere zanimati. Uresničila se bodo vaša najintimnejša upanja.

RAK (od 22.6. do 22.7.) V splošnem ste se že odločili za izvedbo svojega programa. Potrebni ste miru in samote.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Še enkrat preglejte delo, ki ste ga opravili, da bi v njem ne bilo napak. Posvetite večer dobremu čtivu.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Deležni boste priznanja, ki bo prišlo posredno, vendar vas ne bo nič manj veselilo. Mir in razumevanje v družini.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Za dosego kakega boljšega poslovnega uspeha, ni pri vas ustreznega zagona. Imeli boste priliko, da se nekoliko odpočijete.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Skušajte se danes ogniti vsem osebnim odgovornostim. Veliko zadoščenje v čustvenem pogledu.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Nova poznanstva vam zagotavljajo lep moralen, a tudi materialen uspeh. Mirno se spoprimite z vsemi kritikami.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Padli boste v skušnjavo ter v sistem jem delu preveč tvegali. Najbolje bo, če bi se s svojim sosedom pobotali.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Imeli boste izredno srečno zamisel, ki morate nemudoma uresničiti.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne podcenjujte negativnih plati svojega delovnega programa. Nastopil trenutek, da postavite trdne temelje svoji sreči.

RADIO IN TELEVIZIJA

SOBOTA, 11. APRILA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. narodne; 12.10 Kulturni odmevi; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Z glasbo po svetu; 16.30 Pregelj: Otroci sonca; 16.50 Orkestri in zbori; 17.30 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Slovenski oktet; 18.50 Jazz; 19.10 Družinski obzornik; 19.30 Zabavali vas bodo; 20.00 Šport; 20.50 Marodić: «Resnica ali izmišljotina»; 21.30 Vabilo na ples.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Knjižne novosti; 16.20 Literarna oddaja.

KOPER

6 30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Popevke; 8.30 Operetna glasba; 9.30 Izberite si sami program; 10.30 Mediteranske melodije; 11.00 Plošče Durium; 11.15 Godalni orkester; 11.30 Pevci; 11.45 Glasba in pesem; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Lahka glasba; 15.30 V ritmu z mladimi; 16.20 Zapojmo in zaigrajmo; 16.45 Primorska in njeni ljudje; 17.10 Pevec dneva; 17.30 Izbrali ste; 18.40 Orkestri; 19.00 Poje Michele; 19.30 Prenos RL; 22.10 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 12.38 Ljudje in dogodki; 13.15 Diletanti; 14.09 Program z I. Zanicchi; 15.14 Kaj je glicemija; 15.35 Znanstvena oddaja; 16.00 Oddaja za bolnike; 16.10 Veliki variete; 19.05 Tehnika in znanost; 20.05 Rezervirano za morebitno izstrelitev «Apolla 13», sicer jazzovski koncert; 22.00 Sto let ital. industrije.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Čelist G. Cassadò; 9.00 Izbrane pesmi; 9.40 Strnjena komedija; 10.35 Glasbeni variete; 11.35 Zbori z vsega sveta; 12.35 Program s P. Villaggiom; 14.00 in 16.50 Zakaj in kako?; 15.18 Nove knjige; 16.00 Popoldanski spored; 16.40 Plošče za najmlajše; 20.10 Očenašek: «Romeo, Julija in sence»; 20.45 Lahka glasba; 21.30 Brez naslova; 22.10 Ital. folklora.

III. PROGRAM

10.00 Koncert; 11.15 Odrska glasba; 12.20 Viottijeve skladbe; 13.35 Violist Trampler; 14.15 Haendl: «Sosarme»; 17.10 Nemščina; 18.45 Kulturne novosti; 19.00 Koncert; 21.30 H. Pinter: «Večerna šola».

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.25 Od gotike do baroka; 10.20 Vzporedna glasba; 12.20 Paganinijevi Capricci; 12.30 Schubertova simf. št. 10; 13.30 Leharjeva «Vesela vdova».

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 7.15 Inform. oddaja; 8.04 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.35 Čez travnike zelene; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Skladatelj P. Šivic; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalni orkester; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 I. Petrić: Kačja dolina; 14.25 Lahka glasba; 15.40 Tenorist N. Gedda; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Zveneče kaskade; 17.45 Jezikovni pogovori; 18.00 Aktualnosti; 18.45 S knjižnega trga; 19.15 Ansambel Avsenik; 20.00 Spoznavajmo svet; 21.15 Iz zabavnih prireditev; 22.15 Oddaja za izseljence. 23.05 S pesmijo v novi teden.

ITAL. TELEVIZIJA

9.30 Šola; 12.30 Od tvarine do življenja; 13.00 Komični filmi; 13.30 Dnevnik; 15.00 Ponovitev šole; 17.00 Dežela Giocagiò; 17.30 Dnevnik in izžrebanje loterije; 17.45 Program za mladino; 19.10 Živela Francija, živela Mehika; 19.35 Nabožna oddaja; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Program z N. Ferrerom; 22.15 Dogodek, zakaj in kako?; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

14.25 Nogometna tekma za prvenstvo Anglije; 18.30 Nemščina; 21.00 Dnevnik; 21.15 Mi in ostali; 22.25 G. Cesarano: «Il mestiere di vincere».

JUG. TELEVIZIJA

9.35 TV v šoli; 11.00 Splošna izobrazba: Promet; 11.30 Za prosvetne delavce; 14.30, 15.30 Wembley. Nogometni finale za angleški pokal; 15.15 Rezerviran čas; 17.50 Obzornik; 17.55 Po domače; 18.15 A. Kovačič: Pravdač; 19.20 OF država v državi; 19.45 Cikcak; 20.00 TV dnevnik in start Apolla; 20.35 TV magazin; 21.40 Rezervirano za risanke; 22.00 Gemin

šport šport šport šport šport

V MOŠKI ODBOJKARSKI D LIGI

Kras Aurore ne sme podcenjevati!

Turjačani so doslej doživeli le dva poraza

V zadnjem kolu prvega dela tega prvenstva bo Kras gostil nevarno Auroro. Videmčani so letos v tej ligi sicer novinci, vendar so s svojimi dosedanjimi nastopi presenetili. Aurora je jasno pokazala, da sodi med najmočnejše ekipe tega prvenstva, saj je doslej izgubila le tekmi s CSI in moštvom iz Turjaka, in še to obakrat s tesnim izidom 3:2. Drevišnji Krasov nasprotnik je torej vsega upoštevanja vreden in bilo bi na moč napak, če bi ga «belo-rdeči» podcenjevali. Turjaško moštvo sestavljajo v glavnem mladi in visoki igralci, ki so nevarni zlasti v napadu. Zato lahko pričakujemo, da bodo napeli vse svoje sile, da bi odločili tekmo v svojo korist. Aurora si pač ne sme več privoščiti nobenega spodrsljaja, če hoče še nadalje ostati v družbi ekip, ki merijo na napredovanje v višjo ligo.

V Krasovem taboru je doseglo razpoloženje po nedeljski zmagi višek, saj je ekipa zdaj sama na vrhu lestvice. Toda pretirani optimizem pred drevišnjo tekmo bi lahko imel tudi slabe posledice. Večkrat se je že pripetilo, da je ekipa po blesteči zmagi zaigrala lagodneje, ker je preveč zaupala v svojo moč, ali pa je nasprotnika podcenjevala. Kras mora vedeti, da zanj lahkih srečanj sploh ni. To bo občutil zlasti zdaj, ko sam vodi na lestvici in bo vsako moštvo hotelo načeti njegovo nepremagljivost. Ker bi bile v primeru poraza posledice lahko težke, mora Kras tudi drevi stopiti na igrišče zbran, pripravljen da napne vse svoje sile. Le tako bo lahko ohranil svojo vodilno vlogo do konca prvenstva.

Tekma Kras — Aurora Videm bo drevi v Trstu na stadionu «1. maj» in sicer z začetkom ob 19.30.

b. s.

Bor-Triestina B na stadionu «1. maj»

Moška D liga je prišla do zadnjega kola prvega dela prvenstva. V sedmih dosedanjih nastopih se druga Borova šesterka ni kaj prida izkazala. Priznati pa je treba, da so bili fantje že prav blizu zmage, ki se jim je iz različnih razlogov večkrat izmuznila. Pokazali pa so viden napredek in tudi igra postaja vse bolj zrela ter zanesljiva. Nedeljski spopad s Triestino B pričakuje Bor B z dobrimi upi na uspeh. Mestni tekmec, ki ima samo dve točki, bi moral jutri na stadionu «1. maj» potegniti krajši konec.

G. F.

Olympia-Libertas

Goriška Olympia bo po dveh zaporednih gostovanjih na tujem, tokrat nastopila na svojem domačem igrišču. Gostila bo šesterko Libertasa iz Turjaka. Ker so Turjačani Goričanom — vsaj na papirju — dokaj enakovreden nasprotnik, je izid tega srečanja v veliki meri zavit v meglo.

bs

ZA PRVENSTVO CUS

6 slovenskih odbojkarjev v ekipi tržaške univerze

Kar šest slovenskih odbojkarjev bo sestavljalo univerzitetno reprezentanco Trsta (CUS Trieste). Od teh so štirje borovci (Edi Plesničar, Žarko Uršič, Edi Vodopivec, Igor Orel) en predstavnik tržaškega Libertasa (Guido Neubauer) ter en član prvoligaša Pallavolo Triestina (Walter Veljak).

Ta reprezentanca bo v sredo, 15. aprila, igrala v Trstu v okviru državnega odbojkarskega prvenstva CUS. Prireditelji so razdelili prvenstvo na 4 skupine po 4 ekipe. V skupini, ki bo igrala v Trstu, bodo nastopila moštva: CUS Firence, CUS Siena, CUS Trento in CUS Trst.

Zmagovalec vsake skupine bo nastopil v finalnem turnirju, ki bo prve dni prihodnjega meseca v Rimu.

Spored tržaške skupine pa bo naslednji:

V sredo, 15. aprila: zjutraj žrebanje parov in dve tekmi; zvečer: dve tekmi.

V četrtek, 16. aprila: dve tekmi.

b. l.

DOMAČI ŠPORT

DANES

Sobota, 11. aprila 1970

ODBOJKA

Ženska B liga
21.15 v Trstu, stadion «1. maj»
Zarja — FARI PD

* * *

Moška D liga
19.30 v Trstu stadion «1. maj»
Kras — Aurora Videm

* * *

Moška promocijska liga
19.00 v Gorici, na Kornu
UGG — Mladost

JUTRI

Nedelja, 12. aprila 1970

ODBOJKA

Ženska B liga
10.30 v Gorici
AGI — Breg

* * *

15.00 v Nabrežini
Sokol — Bor

* * *

Moška D liga
10.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor B — Triestina B

* * *

Moška promocijska liga
09.00 v Štandrežu
Velox — Brda

* * *

10.00 v Gorici, Dijaški dom
Dom — Olympia B

KOŠARKA

Moška D liga
17.30 v Thiene
Kinder — Bor

* * *

«I. divisione»
11.00 v Miljah
Tricolore — Bor B

* * *

Prvenstvo dečkov
11.00 na Opčinah
Polet — Hannibal

* * *

16.00 v Trstu, Ul. della Valle
Bor — Don Bosco

V ŽENSKI ODBOJKARSKI B LIGI

Prvenstvo postaja vse bolj zanimivo

Ključna tekma Zarje s FARI - Bo AGI (proti Bregu) ohranil nepremagljivost? - Derbi Sokol-Bor

Nadaljevanje ženskega odbojkarskega prvenstva B lige, postaja iz kola v kolo vse bolj zanimivo in tudi privlačno. Ponavljajo se nepričakovani razpleti, tako da smo prica res presenetljivim rezultatom. Vsekakor pa je možno, da se tudi v preostalih treh kolih dogodi kaj takega. To pa predvsem pri tistih šesterkah, ki ne «plavajo v varnih vodah» in jim še vedno preti nevarnost nazadovanja. Pregled osmega kola je naslednji:

Zarja sprejme v goste nevarne igralke od FARI iz Padove. Bazovke, ki imajo po nepričakovani zmagi nad Borom, še možnost obstanka v drugi ligi, morajo zaigrati na vse ali nič. Ključ vsega pa je prav v tem, če bodo resnično sposobne spraviti na kolena Padovanke. Domače občinstvo pa bo igralkam v veliko oporo in smo skoraj gotovi, da bo FARI zapustil Trst praznih rok. Nadaljnji dve točki bi bili za Zarjo zlata vredni.

Breg odhaja v goste k vodečemu AGI. Goričanke (še edina neporažena šesterka te skupine) bo res težko presenetiti na njihovem domačem igrišču. Brežanke pa so popolnoma prebolele hud poraz v Nabrežini in v nedeljo bodo stopile na igrišče brez vsake bojazni. Žoga je pač okrogla in to bo najbolj bojevit spopad kola.

V derbiju kola pa se bosta spoprijela Sokol in Bor. Nabrežinke so na lastnem igrišču izredno nevarne in se zagrizeno borijo za vsako točko. Pred domačim občinstvom pa je njihov mladostni polet skoraj neukrotljiv. Ponovna zmaga Nabrežink bi odpravila ves strah pred izpadom. Borovke pa bodo morale igrati veliko bolj podjetno in premišljeno, kot proti Zarji, če hočejo zapustiti nabrežinski pravokotnik z dvignjeno glavo. Vse torej kaže, čeprav bo tekma na odprtem, da bomo priča lepi odbojki.

G. F.

KOLESARSTVO — *DIRKA PO BELGIJI*

Končna zmaga Merckxa

V zadnji etapi je osvojil 1. mesto Karstens

BRUSELJ, 10. — Belgijec Eddy Merckx je zasluženo zmagal na mednarodni kolesarski dirki po Belgiji, v kateri so vsa najboljša mesta osvojili domačini. Med Italijani je bil najuspešnejši Ballini, ki je bil štirinajsti.

Lestvica današnje zadnje etape (247 km):

1. Gerben Karstens (Hol.) 6.54'
2. Van Vlieberghe (Bel.) 6.54'
3. Zoontjens (Hol.) 6.54'25"
4. Van Springel (Bel.)
5. Verbeek (Bel.)
6. Ballini (It.)
7. Huysmans (Bel.)
8. De Witte (Bel.)
9. Godefroot (Bel.)
10. Vekemans (Bel.) vsi v času Zoontjensa.

Končna skupna lestvica

1. Eddy Merckx (Bel.) 20.47'55"
2. Walter Godefroot (Bel.) 3'03" zaostanka
3. Eric De Vlaeminck (Bel.) 8'
4. Van De Kerckhove (Bel.) 9'02"
5. Van Springel (Bel.) 11'54"
6. Verbeek (Bel.)
7. Karstens (Hol.)
8. Van Vlierberghe (Bel.)
9. Vekemans (Bel.)
10. Rosiers (Bel.)

V 3. AMATERSKI NOGOMETNI LIGI

V zaostalem srečanju Zarja-Primorec 2:1 (1:1)

Po dveh odloženih tekmah sta Zarja in Primorec končno med seboj izmerila svoje moči na igrišču v Ul. Flavia. Tudi tokrat igrišče ni obetalo nič dobrega in to se je izkazalo tudi med tekmo samo, ko so igralci le s težavo ostajali na nogah. Teren je bil namreč zelo spolzek in na sredini se je vedno bolj nabiralo blato, ki je proti koncu srečanja zaustavljalo žogo.

Derbi med slovenskima kraškima vasema je privabil številne gledalce, ki so kljub delavniku in pozni uri prihiteli bodrit svoje ljubljence. Vsi pa morajo biti s prikazano igro zadovoljni. Upoštevati morajo slabo igrišče in še nenavajenost naših ekip na nočno razsvetljavo, ki je (poleg drugega) na tem igrišču še kar precej pomanjkljiva.

Tekma se je začela z zamudo, ker je Zarji primanjkovalo igralcev. Končno so Bazovci stopili na igrišče z desetimi možmi in priznati moramo, da kljub temu ni igrala podrejene vloge, čeprav je nasprotnik imel moža več. «Belo - rdeči» so pretežno prodirali preko levega krila, kjer je Kalc preveč preigraval in zaviral akcije. Ko pa je žogo dobil Žagar, se mu je ta kar «prilepila» ob nogo. Oba igralca bi morala svoje tehnično znanje, ki je precejšnje, izkoristiti bolje. Morala bi si podajati žogo s hitrimi, rezanimi izmenjavami, ki bi prav gotovo spravljale nasprotno obrambo v veliko zagato. Ostali del napada je dobro deloval. Grgič je bil odločen v zaključnih trenutkih. Pasqualis pa je dobro opravil nalogo veznega igralca. Valentič je igral le v drugem polčasu. Obramba je (razen v akciji avtogola in v začetku tekme) dobro delovala in ni dopustila trebenskim napadalcem, da bi izvedli nevarne strele na njena vrata.

Primorec je igral bolj mirno. Njegova igra je bila preračunana na sredini igrišča na nizke žoge, čeprav igrišče tega ni dovoljevalo. Morda je bila to edina hiba trebenskega moštva, ki je lepo gradilo svoje akcije in je bilo v prvem polčasu zelo nevarno. Napadalci so v tem delu igre zapravili dve izredni priložnosti. Obramba je puščala bazovskim napadalcem preveč prostora in je ob priliki izenačenja pustila Baldassina prostega.

Prvo nevarno akcijo je sprožila Zarja. Kalc lepo poda Pasqualisu, ki mu žogo vrne. Kalčev strel vratar ujame tik vratnice. V 12. in 15. minuti ima Primorec dve izredni priložnosti za dosego gola. Najboljšo zamudi srednji napadalec, ki sam pred vrati ne prestreže podaje z desne. Pritisk Primorca se konkretizira v 21. minuti po nesporazumu med Zarjinim vratarjem in Baldassinom, ko pošlje slednji žogo v lastno mrežo. Isti igralec pa vzpostavi v 30. minuti ponovno ravnovesje. Sodnik dosodi prosti strel v korist Zarje. Izvede ga Pasqualis, ki pošlje žogo v loku v kazenski prostor. Vratar prestreže prvi strel a žoga leti v paraboli mimo vrat in Baldassin jo z izredno hladnokrvnostjo z akrobatskim skokom pošlje v mrežo. Izenačenje in gol, ki navdušita Zarjine navijače, pa tudi vse prisotne.

V začetku drugega polčasa se igra ustali in enajsterici sta si enakovredni. V 7. minuti bi lahko Primorec ponovno povedel, v 10. minuti pa je imela priložnost Zarja. V 18. minuti trebenska obramba omogoči Zarji da povede. Pri vrnitvi žoge z auta za vrati, Primorčev branilec slabo brcne in žogo z lahkoto prestreže Grgič. Ta ne oklleva in z močnim prečnim strelom potrese nasprotnikovo mrežo. Igra se po tem golu umiri in do konca se ne zgodi nič pomembnega.

Kotov je bilo 5:1 (5:0) v korist Zarje.

f. v.

Totocalcio

Brescia - LR Vicenza	1
Cagliari - Bari	1
Fiorentina - Milan	X 1
Inter - Napoli	1
Lazio - Juventus	X 2 1
Sampdoria - Verona	1
Torino - Bologna	1
Catanzaro - Mantova	X
Modena - Atalanta	1 X
Pisa - Monza	X 1 2
Reggina - Genoa	1
Novara - Treviso	1 X
Massese - Spal	X 1

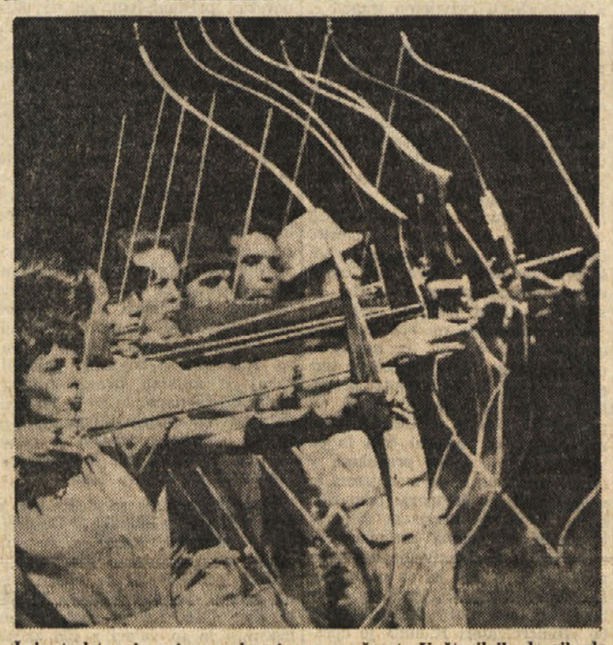

Lokostrelstvo je pri nas skoraj neznan šport. V številnih drugih državah pa je izredno razširjen. Zato so nekatere države, med temi tudi Zahodna Nemčija, predlagale, da bi to panogo uvrstili tudi v spored olimpijskih iger

V MOŠKI KOŠARKARSKI D LIGI

V jutrišnjem prvenstvenem kolu zopet težka tekma za ekipo Bora

V «I. divisione» «plavi» pred zmago nad Tricolore?
V prvenstvu dečkov igrata Bor in Polet doma

Borove košarkarje čaka jutri drugo zaporedno najtežje gostovanje tega prvenstva. Igrali bodo proti moštvu Kinder Thiene, ki je trenutno na drugem mestu lestvice. Ta ekipa si je praktično zapravila prestop v C ligo, ko je pred dvema tednoma zgubila tekmo na domačih tleh proti neposrednemu nasprotniku za končno zmago, oz. proti moštvu Dienai iz Benetk.

Kinder Thiene je morda ekipa, ki ima najenostavnejšo, a zato tem bolj učinkovito igro. V tem moštvu so namreč stari, izkušeni igralci, ki poznajo vse košarkarske ukane in nadoknadijo prav z izkušenostjo druge svoje pomanjkljivosti. Igralci še niso obupali nad prestopom v C ligo in zato bodo gotovo dali vse od sebe, da jim ne bi Dienai «ušel».

Borovci se zavedajo, da bo to srečanje izredno težko. Kljub temu pa bodo izkoristili vsako popustljivost domačinov in se bodo močno potrudili, da bi zapustili najboljši vtis. Žal pa se še ne znajo z enako odločnostjo in prepričljivostjo boriti tudi na tujih tleh. Samo tako si lahko razlagamo visoke poraze, ki jih naši košarkarji doživljajo na tujih tleh, medtem ko doma prepričljivo zmagujejo.

V jutrišnjem srečanju bo Bor nastopil z naslednjo postavo: Zavadlal, Sancin, Tavčar, Lakovič, Sirk, Fabjan, Starc, Ambrožič, Kralj.

Tekma Kinder Thiene — Bor bo jutri v mestu Thiene ob 17.30.

Spored celotnega 9. povratnega kola pa bo naslednji:

Robur Ravenna — Siloplast
Kinder Thiene — Bor
Castelfranco — Treviso
Parkett — Dienai
4 Torri — Ceramica Costi
Don Bosco — Zuccheri

* * *

V drugem kolu prvenstva «prima divisone» bodo skušali borovci osvojiti prvo zmago na račun moštva Tricolore. Čeprav so «plavi» v prvem kolu doživeli poraz proti Libertasu, pa so že tedaj pokazali, da bodo lahko v tem prvenstvu izbojevali marsikatero zmago. Moštvo sicer sestavljajo mladi (in zato neizkušeni) igralci, kljub temu pa smo prepričani, da se bodo že danes lahko uveljavili, seveda če ne bodo ponovili napak, ki so jih zagrešili v prvem polčasu v tekmi z Libertasom.

Borova postava pa bo naslednja: Čermelj, Nadlišek, Pertot, Kralj, S. Hrvatič, Šare, V. Hrvatič, Škerlj, Zavadlal, Milič.

* * *

V prvenstvu dečkov bosta jutri nastopili obe slovenski peterki. Polet bo na lastnih tleh igral proti močni ekipi Hannibal iz Tržiča. Openski igralci so sicer v prvem srečanju tega prvestva izgubili, toda ne izključno po lastni krivdi: sodnik jih je namreč močno oškodoval. Upajmo, da bo danes s sojenjem v redu in da bodo tako tudi naši dečki prišli do veljave. Poletova postava pa bo naslednja: Kraus, Gantar, Košuta, Starc, Rauber, Vremec, Dolenc, Foschini.

Tudi borovci bodo nastopili v drugem kolu na domačih tleh. «Plavi» bodo namreč igrali proti moštvu Don Bosca. V srečanju je mogoč vsak rezultat. Kot je znano, borovci v prvem kolu niso igrali, kajti tekmo so odgodili zaradi slabega vremena.

Borova postava: Francia, Koren, Colja, Klobas, Harej, Sancin, Košuta, Bertok, Radetič, Žerjal.

b. l.

V Renčah pri Novi Gorici

Prof. Jože Smrdelj slavi 25-letnico delovanja na športnem področju

Ta mesec bo slavil 25-letnico svojega športnega udejstvovanja prof. Jože Smrdelj iz Renč.

S športom se je najprej srečal v Postojni, kjer je bil aktiven igralec nogometa, košarke in rokometa. Kmalu pa je aktivni šport opustil in je prevzel vlogo organizatorja in športnega delavca, saj je postal sodnik za košarko, rokomet, vaterpolo, plavanje, atletiko in telovadbo. Leta 1963 se je iz Postojne preselil v Renče pri Novi Gorici. Tu je dosegel z delom med mladimi športniki velike uspehe, saj so se njegovi gojenci v marsikateri panogi uvrstili v sam kakovostni vrh slovenskega športa. Ker je tudi trener rokometnega kluba «Iskra» v Šempetru pri Novi Gorici, je tudi na tem področju njegovo delovanje zelo uspešno, saj se bo klub letos verjetno uvrstil zelo visoko na lestvici, v naslednjih sezonah pa bo morda sodeloval celo v republiški ligi. (S to ekipo so ga povabili na gostovanje tudi v Videm in Celovec).

Prizadevnemu primorskemu športnemu delavcu ob tem četrtstoletnem jubileju iskreno čestitamo.

K. R.

NOGOMET

SREDNJEEVROPSKI POKAL

Hajduk izpadel

BEOGRAD, 10. — Nogometna tekma za srednjeevropski pokal med splitskim Hajdukom in Praško Slavijo se je končala danes v Splitu neodločeno 2:2 (0:0). Ker se je prva finalna tekma v Pragi končala prav tako neodločeno z 1:1 se je po določilih tega tekmovanja uvrstila v polfinale Slavija. Hajduk je s slabo igro razočaral 12.000 gledalcev.

TOTIP

1. —	prvi	2 1 X
	drugi	1 2 1
2. —	prvi	2 2
	drugi	X 1
3. —	prvi	1
	drugi	X
4. —	prvi	1
	drugi	2
5. —	prvi	1 2
	drugi	2 1
6. —	prvi	2 1
	drugi	1 2

ŠD Sokol iz Nabrežine priredi v nedeljo, 19. aprila, ob priliki ženske odbojkarske tekme FARI - Sokol, avtobusni izlet v Padovo. Cena izleta 1500 lir. Vpisovanje na sedežu društva.

Tako jutri moštva na igriščih

● **LAZIO**
Di Vincenzo; Papadopulo, Wilson; Governato, Polentes, Marchesi; Massa, Mazzola, Chinaglia, Ghio, Fortunato (Morrone).
JUVENTUS
Tancredi; Salvadore, Leoncini; Morini, Roveta, Cuccureddu; Leonardi, Vieri, Anastasi, Furino, Zigoni (Favalli).

● **FIORENTINA**
Superchi; Rogora (Cencetti), Longoni; Esposito, Ferrante, Brizi, Rizzo, Merlo, Mariani, De Sisti, Chiarugi.
MILAN
Vecchi; Trapattoni, Schnellinger; Rosato, Malatrasi, Lodetti; Rognoni, Sormani, Combin, Fogli (Rivera), Prati.

● **TORINO**
Sattolo (Pinotti); Poletti, Fossati; Puia, Cereser, Agroppi; Carelli, Facchinello (Sala), Quadri, Sala (Moschino), Mondonico.
BOLOGNA
Adani; Roversi, Ardizzon (Printi); Cresci, Janich, Gregori; Perani (Gennari), Bulgarelli, Mujesan, Scala (Lambrugo - Turra), Savoldi.

● **BRESCIA**
Galli; Manera, Cagni; Inselvini (Fanti), Gasperini, Busi; Salvi, Momanti, Turchetto, Simoni, De Paoli.
VICENZA
Pianta; De Petri, Volpato; Biasiolo, Cisco, Calosi, Damiani, Scala, Vitali, Cinesinho, Facchin.

● **CAGLIARI**
Albertosi; Martiradonna, Zignoli (Mancin); Cera, Niccolai, Poli; Domenghini, Nene, Gori, Brugnera, Riva.
BARI
Spalazzi (Colombo); Loseto, Galli; Muccini, Spimi, Furlanis; Cane, Fara, Spadetto, Zuckowski, Colautti.

● **INTER**
Vieri; Burgnich, Facchetti; Bertini, Landini, Cella; Jair, Mazzola (Vanello), Boninsegna, Suarez, Corso.
NAPOLI
Zoff; Monticolo, Pogliana; Zurlini, Nardin, Bianchi; Improta, Juliano, Canzi (Cavallino), Montefusco, Barison.

● **PALERMO**
Ferretti; Sgrazzutti, Giubertoni; Lancini, Bertuolo, Landri; Pellizzaro, Landoni, Troia, Reia, Causio.
ROMA
Ginulfi; Bertini, Scaratti; Colafrancesco, Liguori, Santarini; Cappellini, Salvori, Landini, Capello, Franzot.

● **SAMPDORIA**
Battara; Sabaditi, Negrisolo; Sabatini, Spanio, Garbarini; Frustalupi, Corni, Salvi, Benetti, Fotia.
VERONA
Pizzaballa; Ferrari, Sirena; Mascetti, Batistoni, Stenti; D'Amato, Madde, Clerici, Orazi, Bui.

VOJNI ROMAN SLOVENSKEGA NARODA

Prežihov Voranc
DOBERDOB

Ilustrira dr. R. Hlavaty

101.

Judenburg

Širil se je vedno hujši smrad. Večini moštva se je poznalo, da bi jed najrajši izlila v kanal, toda med tem namenom in med želodcem se je takoj razvil srdit boj, v katerem je ostal zmagovalec do krvoločnosti razjarjeni želodec. Solze, ki so se zasvetile v marsikaterih očeh, so pričale o borbi med razžaljenim človeškim dostojanstvom in med telesno oblastjo. Bataljonskega inšpekcijona, nadporočnika Seuniga ni bilo nikjer opaziti, namesto njega je bil navzoč četovodja Smuk, ki je imel tudi bataljonsko službo, ki pa se je delal, kakor bi nič ne slišal. Četrta stotnija je bila že odpravljena in mimo kotlov je korakala tretja.

Infanterist Skobir, ki se je že vračal z menažo proti baraki tretje stotnije, je zaničljivo zaklical še čakajočim vrstam:

«Od te godlje bi še gospodična Nora crknila, če bi ji jo žlit na rep...!»

Ljubico nadporočnika Seuniga, psico Noro je moštvo splošno imenovalo: gospodična Nora.

«Stekla bi...» so odgovarjali nekateri, nekdo se je pa zadrl:

«Aufbiks, gospodična Nora!»

V tem hipu se je prikazal izza barake sam nadporočnik Seunig, prepasan s službeno šerpo bataljonskega inšpekcijona. Podoba je bila, da je prisluškoval za oglom barake, ker ga je naravnost vrglo proti moštvu.

«Infanterist Skobir!»

Ustavil se je pred Skobirjem, ki je stal habtacht, pri čemer pa ni nehal moliti skodele od sebe proti nadporočniku; ta je zavpil v nemškem jeziku:

«Kaj si gobezdal, infanterist Skobir?»

Seunig se je posluževal jezika svojega moštva in obenem jezika svojih prednikov zelo redko in le takrat, kadar je bilo treba ozmerjati koga, ki ni razumel besedice službenega jezika. O Skobirju pa je mislil, da mora razumeti službeni jezik. Opazke, ki jih je bil slišal na račun svoje življenjske prijateljice, psice Nore, so ga zabolele v dno srca; dobro je čutil, da tako niso bile izrečene na naslov njegove živali, temveč na njegovega osebnega. Gospodična Nora je pri bataljonu pomenilo tudi: nadporočnik Seunig.

V kratkih trenutkih, ko sta si molče in negibno stala nasproti nadporočnik Seunig in infanterist Skobir, je sovraštvo moštva in nadporočnikovo sovraštvo do njega, zadelo drugo ob drugega, da je nehote zastal počasni korak dolge vrste, korakajoče proti kuhinji. Srca stoterih so zadrhtela in roke so krčeviteje zgrabile za držaje skodel. V zadnjih vrstah, kjer je stala prva stotnija, je nekdo predrzno dejal:

«Pomoli mu ‚pečenko' pod nos...»

Zaradi razburjenosti pa nadporočnik tega ni slišal ter je že zapihal proti Skobirju:

«Ali si ne upaš priznati, kar si rekel? Figamož! To je čisto po vaše! To smrdi prav po kranjsko...!»

Strupena puščaca, ki jo je spustil na ves bataljon, je vzdramila Skobirja, da se je vzravnal in s trdim glasom odgovoril:

«Rekel sem, kar sem rekel...!»

Nadporočnik Seunig je imel pripravljen cel zbornik psovk in kletev, toda odločna Skobirjeva izjava ga je tako osupnila, da se je zmedel, nekaj hipov nedoločno strmel v vojaka, nato pa se je rešil iz zagate na ta način, da je zaklical proti kuhinji:

«Četovodja Smuk! Takoj aretirajte infanterista Skobirja!» Ker se četovodja Smuk ni takoj približal, je Seunig ves togoten nadaljeval: «Kaj je to...? Četovodja Smuk, kaj je to...? V zapor s Skobirjem!»

Naposled se je četovodja Smuk le prikazal in z malomarnim glasom: «Na povelje, gospod nadporočnik!» odgnal Skobirja proti stražnici. Raztogotenemu Seunigu se je zdelo, da vidi okrog sebe en sam prezirljiv uporniški obraz, ki ga sestavljajo predrzni Skobir, obotavljajoči se četovodja Smuk in sumljivo se pregibajoče vrste moštva. Srd ga je tako prevzel, da je začel divje mahati okrog sebe s pasjim bičem. Pri tem se je drl:

«Sodrga, še predobra ti bo ta godlja, samo malo še počakaj...»

Moštvo je slepo prisluškovalo njegovim izbruhom in nekdo je polglasno menil: «Ta pa res prosi, da bi se ga usmilili...»

Nekdo drug je dejal sam pri sebi:

«No, predolgo ti res ne bo treba prositi...»

Ko se je nadporočnik Seunig spraznil, se je nalašč postavil h kotlom in nadzoroval razdelitev kosila do zadnjega moža. Potem se je lotil četovodje Smuka, ki ga je prišel vpraševat kaj naj počno na stražnici z aretiranim Skobirjem.

«Jutri k bataljonskemu raportu! — Ali je sploh treba spraševati? Disciplina pri bataljonu je pri kraju. Tega ste tudi vi krivi, podčastniki. Kaki podčastniki...! Ta sodrga menda misli, da je Avstrija že na mrtvaškem odru, kaj...? Toda počakajte malo...»

Četovodja Smuk bi bil nadporočniku rad povedal, kako nevarno je igrati se z na pol obupanim moštvom, in sicer ravno v trenutku pred odhodom na bojno polje. Ker pa je ta trobil svoje, ga je pustil, dokler mu ni zmanjkalo, in je naposled vihrajoč zapustil taborišče.

Medtem ko je Skobir sedel na pogradu v praznem prostoru za stražnico in je komandant straže še vedno premišljeval, ali naj odpošlje Skobirja v zapor ali naj še počaka z njim na stražnici, je moštvo maršbataljona mrmrajoč zauživalo smrdljivo kosilo .Večina je s trpkimi občutki zlivala vase žlobudro, vendar so bili tudi nekateri, ki je kljub gladu niso mogli prenesti in so jo zlivali v kanal. Vse je žgal Seunigov nastop. Ali misli ta pes, da ima opravka s čredo ovac ali kaj? Kolikokrat jih je že žalil in sramotil. Kako si je zmeraj prizadeval, da bi jim delal krivico, da bi jih ponižal. Pesti so se stiskale in si prisegale, da bodo obračunale s tem trinogom prvi dan, ko pridejo na fronto. Vendar je večina z grenkobo slutila, da tega zadoščenja ne bo nikoli učakala, ker bo nadporočnik obrnil fronti hrbet, brž ko bo zavohal smodnik....

Tedaj je v baraki prve stotnije zaklical Štefanič:

«Ali veste da Skobir sedi...?»

Poslednje skodele in žlice so razdraženo zaropotale na police.

Nato se je takoj oglasilo v baraki druge stotnije:

«Skobir sedi...»

Takoj nato je zašumelo v baraki tretje stotnije:

«Zakaj sedi naš tovariš Skobir...?»

A v baraki četrte stotnije je že odmeval klic:

«Skobir mora ven...!»

Vse taborišče je zajel en sam krik:

«Skobir mora ven...!»

Iz barak se je šum preselil na dvorišče, kjer je bilo vedno več soldatov, ki so grozeče strmeli proti stražnici.

(Nadaljevanje sledi)

PO PISANJU RAVNATELJA LISTA «AL AHRAM» HEYKALA

Izrael namerava napasti in porušiti rezidenco predsednika Naserja v Kairu

Nova izraelska strategija v boju proti ZAR?

KAIRO, 10. — Izrael — trdi v svoji petkovi tedenski rubriki najuglednejši egiptovski politični komentator — pripravlja napad na rezidenco predsednika Naserja v Kairu in na vse področje okrog dvorca. Bliskovit napad naj bi opravila nizko leteča letala, ki bi v zaporednih valih bombardirala rezidenco ter, ne meneč se za morebitne tudi hude izgube, popolnoma porušila poslopje in vse, kar je v neposredni okolici.

O tem izraelskem načrtu poroča Mohamed Hasanein Heykal, ravnatelj najbolj razširjenega egiptovskega lista «Al Ahram» ter osebni prijatelj in zaupnik predsednika Naserja. Heykal v svojem članku poroča, da imajo Izraelci vtis, da čas ne deluje v njihovo korist in da so zaradi tega pripravljeni za najdrznejše in najbolj skrajne posege v boju proti ZAR. Izrael ima tudi v načrtu — trdi še ravnatelj «Al Ahrama» — okrepitev letalskih vdorov ter pošiljanje kopenskih enot s helikopterji na egiptovsko ozemlje, kjer naj bi uničile življenjske naprave ZAR.

Heykal poroča tudi o poskusih Izraela, da bi izzival Sovjetsko zvezo ter napravil tako uslugo ZDA. Enega od teh poskusov so napravili pred nekaj meseci, ko so izraelska letala bombardirala poslopje, kjer je stanovalo trideset sovjetskih vojaških izvedencev. Ko so pa poslopje, ki leži daleč od egiptovskih vojaških položajev, napadli, ni bilo v njem k sreči nikogar, ker so sovjetski predstavniki odšli na neko vojaško parado. Namen napada, piše Heykal, pa je bil jasen: cilj, trenutek in način izvedbe napada z raketami so dali jasno razumeti, da je bil dejanski namen premišljeni umor, ki bi zadovoljil ZDA.

Ugledni komentator poroča tudi o drugih poskusih provokacije: tako na primer navaja, da Izrael podpihuje upor v vzhodni Evropi ter skrivaj pošilja protisovjetski material v vzhodne države po naročilu ameriške obveščevalne službe CIA. To izzivanje Sovjetske zveze — trdi Heykal — pomeni igranje z ognjem ter lahko privede do zelo resnih posledic.

Kako je umrl Pino Pinelli?

Kako je umrl milanski anarhist Pino Pinelli? Ali je res «umrl zaradi udarca s karaté?», kot je zapisalo, z vprašanjem, glasilo socialistov «Avanti»? Kdo je bil v sobi na četrtem nadstropju milanske kvesture? Kje je bil komisar Calabresi, član političnega oddelka, ki je dobro poznal milanske anarhiste in ki je, po nekaterih listih, že nekaj ur po eksploziji v banki na Trgu Fontana trdil, da so bombe delo anarhistov in da je verjetno vpleten v zadevo Valpreda, o katerem tedaj ni nihče nič vedel?

Vrsta vprašanj se čedalje bolj kopiči, meditem ko se s previdno počasnostjo pomika preiskava o zagonetnem «samomoru» s četrtega nadstropja kvesture. Tako pišejo nekateri listi, da je čudno, kako da ni Pinelliju tekla kri iz ušes in ust, zakaj si med padcem ni zakril obraza z rokami, kot delajo vsi, ki so pri zavesti in si utirajo pot dvomi, mar ni bil Pinelli že nezavesten, ko je zdrknil v praznino?

V vrsto vprašanj se je te dni vpletla še nova nit, pričevanje anarhista, mladinca Pasqualeja Valituttija, ki je tisto noč prebil na hodniku pred sobo, v kateri so zasliševali Pina Pinellija, znanega kot poštenjaka in milega po značaju. Valitutti postavlja na laž zatrjevanja komisarja Calabresija, ki trdi, da ga ni bilo v sobi v «trenutku, ko je Pinelli kot lev skočil skozi okno». Valitutti namreč trdi, da je slišal neki ukaz, naj Pinelliju ne dajo spati, ker mu je treba streti živce, malo pred njegovo smrtjo pa je slišal «ropot, kot če bi se ljudje pretepali. Mislil sem, da pretepajo Pina. Takoj nato sem slišal ropot premaknjenih stolic in videl ljudi, ki so stekli na hodnik in kričali, da se je vrgel skozi okno»...

Pričevanje anarhista Valituttija je rimski dnevnik «Paese sera» ponatisnil iz Parrijevega tednika «Astrolabio», ki se sprašuje, če so trditve mladega Valituttija znane preiskovalnemu sodniku.

Proces v Atenah

Poziv grške odporniške organizacije italijanskim antifašistom

ATENE, 10. — Na atenskem sodišču so se danes vrstili govori branilcev 34 obtožencev pripadnikov organizacije «Demokratska obramba». Branilec Caralambosa Protopappasa je zahteval, da sodniki ukinejo sodbo in prepustijo sojenje civilnemu sodišču. Jutri bodo govorili odvetniki Dionissia Karayorgasa, za katerega so sodniki zahtevali smrtno kazen, Georgiosa Mangakisa, Johannesa Starakisa in Emanuela Lukasa. Končno obsodbo bodo verjetno sodniki izrekli jutri ali v ponedeljek.

Grške odporniške organizacije so danes poslale italijanskemu antifašističnemu narodu, italijanski vladi in demokratskim organizacijam poziv, v zvezi z nečloveškimi in krutimi zahtevami grškega vojaškega sodišča. V pozivu poudarjajo, da pomenita taka razsodba in tak režim veliko nevarnost za vse sosedne in evropske države.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Doba zdravljenja, vojaščina in družinske doklade pri pokojnini

Pri pisanju teh člankov smo najbolj veseli, kadar lahko odgovarjamo na vprašanja bralcev, kajti takrat zagotovo vemo, da napišemo to, kar čitatelje zanima in da neposredno obravnavamo njih problem. Zato bomo danes na kratko odgovorili na nekatera vprašanja naših bralcev. Bralec Alojz K. nam piše:

Letos bom šel v pokoj in ob pregledovanju svoje delovne dobe sem ugotovil, da imam le za 28 let plačanih socialnih dajatev. Rečeno je, da mi bodo priznana tudi štiri leta vojaške dobe. Zanima pa me, ali mi bo pri pokojnini priznana tudi doba bolezni (po vojni sem zbolel za jetiko in se zdravil pet let). Na socialnem zavodu mi niso znali točno odgovoriti na ta problem, toda dali so mi razumeti, da mi bo celotna doba težko priznana.

Bralcu lahko zagotovimo, da mu bo v okviru obstoječih zakonov v zvezi s pravico do pokojnine, kot tudi z višino pokojnine priznana vsa doba bolezni in ne samo doba, ki mu jo je socialni zavod v času bolezni uradno predpisal. To pa seveda le v primeru, da je bil v času pred boleznijo že socialno zavarovan. K svoji zahtevi lahko navede zakon št. 218 od 4. aprila 1952.

Zanimivo vprašanje nam je zastavil tudi bralec Maver R., ki pravi:

V pokoj sem šel že pred dvema letoma, toda pri pokojnini mi niso priznali vojaške dobe, ker nisem mogel dobiti ustreznih dokumentov, s katerimi bi dokazal, da sem odslužil vojaški rok. Sedaj sem končno dobil dokumente in napravil prošnjo za povišek pokojnine. Zanima me od kdaj mi bo povišana pokojnina ali od prejema dokumentov dalje ali od dneva, ko sem zaprosil za pokojnino.

V zvezi z gornjim problemom obstajata dva zakona, ki drug drugega spodbijata. Socialni zavod seveda, ker se mu to izplača, jemlje v poštev tisti zakon, ki pravi, naj se povišek pokojnine začne izplačevati z naslednjim mesecem od dne, ko je zavarovanec napravil prošnjo za povišek. Temu postopku marsikdo ugovarja in nekateri so tudi predložili pravde, kajti zavarovanec ima dejansko pravico do poviška že ob upokojitvi, formalno pa izplačilo odlagajo, dokler upokojenec ne predloži ustreznih dokumentov. To sedaj preučuje Ustavno sodišče, ki bo izreklo dokončno razsodbo, na katero bo moral tudi naš bralec počakati, če bo hotel izvedeti kaj novega.

Bratec Grmek A. piše, da mu po novih odločbah v zvezi z družinskimi dokladami za upokojenca še ni jasno, kako so mu te doklade izračunali. Prej je prejemal 10-odstotni povišek za vsakega družinskega člana (za ženo in očeta). Na tak način se mu je pokojnina povišala za 20 odst. Sedaj pa ne ve, koliko dobi za vsakega in prosi za pojasnilo.

Znano je, da so z novim pokojninskim zakonom spremenili višino družinskih doklad za upokojence in to tako, da so postale družinske doklade upokojencev enake družinskim dokladam industrijskih delavcev. S to normo so pridobili na pokojnini vsi upokojenci, ki dobivajo pokojnino pod 50.000 lir. Višina družinskih doklad za upokojence je sedaj sledeča: za otroke 5.720 lir mesečno, za soproga 4.160 lir mesečno, za starše pa 2.340 lir (za vsakega) mesečno.

D. C.

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

19. MARCA JE MED PLOVBO IZBRUHNIL POŽAR

V skladišču ciprske ladje v zalivu tli ribja moka

Poveljnik je zaprosil tržaške gasilce za pomoč
Z gašenjem bodo začeli danes zjutraj

Sinoči je priplula v tržaške vode ciprska ladja «Elicon», ki bi morala raztovoriti na Reki 1200 ton ribje moke. Ker bi se raztovarjanje v reškem pristanišču preveč zavleklo, je ladja nadaljevala plovbo proti Trstu.

V tržaških vodah pa je poveljnik zasumil, da v nekem skladišču, kjer je med plovbo po Sredozemskem morju že 19. marca izbruhnil požar, še vedno tli. Zaradi tega je zaprosil tržaške gasilce za ogled.

Ti so sinoči pod vodstvom namestnika poveljnika inž. Rivero zapluli z motornim čolnom št. 302 z brizgalno k ladji in ugotovili, da v skladišču v resnici še tli. Ker zaradi hermetično zaprtih skladišč ni nobene nevarnosti, da bi požar zavzel večji obseg, se gašenja niso lotili. Položaj imajo pod nadzorstvom, zaradi česar bodo ladjo danes zjutraj zavlekli do kakega pomola, kjer se bodo s primernimi silami in gasilskimi napravami lotili gašenja. Na ladjo so prišli tudi predstavniki pristaniškega poveljstva.

Vespist podrl dekle

Zaradi udarca na glavi, rane na desni strani čela in na levem kolenu so včeraj popoldne sprejeli s prognozo okrevanja v 10 dneh na nevrokirurškem oddelku 20-letno prodajalko Rito Braico iz Salite di Gretta. Dekle je izpovedalo, da jo je med prečkanjem Miramarskega drevoreda izven prehoda za pešce podrl z vespo na tla 18-letni Nunzio Romano iz Videmske ulice 73.

Neznaten plen nočnih tatov

Včeraj 20 minut po polnoči je morala policijska patrulja v Ul. Rittmeyer, kjer so neznanci malo prej vlomili v notranjost pralnice «Self - Candor». Policijo je v pralnici pričakal 30-letni zaročenec lastnice Michel Chiotachis, rojen v Grčiji, ki je agente opozoril, da so lokal zaprli ob 19.30, vendar niso spustili roleja, ker je ta pretežak in vrhutega pokvarjen.

Po njegovem mnenju so tatovi, ki so s peto čevlja ali s kakim topim predmetom razbili šipo vhodnih vrat, ukradli le 590 lir, ki so bile v blagajni. Če je kaj drugega izginilo bi morala povedati njegova 26-letna zaročenka Gianna Bernessi iz Ul. Baiamonti 38 ali kaka uslužbenka. Vse kaže, da je Bernassijeva utrpela le 10.000 lir škode, kolikor stane šipa na vhodnih vratih.

Neroden padec priletnega moža

V jutranjih urah so z rešilnim avtom tržaških gasilcev pripeljali v bolnišnico 72-letnega upokojenca Giovannija Sincovicha, ki stanuje v zavodu občinske podporne ustanove v Ul. Pascoli 31. Ker so Sincovichu ugotovili rano na desni strani obrvi in udarec na desni strani čela, so ga s prognozo okrevanja v 8 dneh pridržali na nevrokirurškem oddelku.

Osebje rešilnega avta je povedalo, da so moža našli ranjenega v vogalu Ul. Pascoli z Largo Nicolini. Kaže, da je mož zdrsnil po robu pločnika in nerodno padel na tlak.

TOKIO SE SELI...

(Nadaljevanje s 4. strani)

kovnega delavca na buldozerju ali pri stroju za mešanje betona.

Novost v tem poletu, ki ga kaže japonska prestolnica, so nebotičniki. Do pred nedavnim na Japonskem niso smeli graditi nebotičnikov, ker je Japonska «potresno področje». Japonski arhitekti pa so odkrili nov način gradnje, ki dopušča tudi 30-nadstropne nebotičnike, ki da jim potres ne more do živega. Seveda so te gradnje drage, ker je vse železobetonsko ogrodje vezano. Toda Japonska je bogata, pravijo tisti, ki o tem odločajo. Bogastvo Japonske pa je, kot znano, v skrajno ceneni in hkrati izredno marljivi delovni sili.

In zakaj se Japoncem tako mudi v podzemlje? Opazovalci pravijo, da sta možni dve razlagi: predvsem je res, da je Japonska prirodno siromašna dežela in zato treba varčevati s sleherno kvadratnim metrom površine. Tokio, ki sedaj šteje 12 milijonov prebivalcev, zavzema izredno povrino, ker so doslej gradili le nizke hiše. Toda Tokio bo v dobrem poldrugem desetletju štel najmanj dvakrat toliko prebivalstva, to pravi najmanj 25 milijonov ljudi. In kam s tolikšno množico? Drugi moment, ki se navaja s tem v zvezi je obrambni moment. Japonska sicer nima svoje vojske, zato pa na Japonskem veliko ameriške vojske. Podzemlje bi v primeru vojne služilo za zaklonišče.

PO BRODOLOMU PRED GENOVSKIM PRISTANIŠČEM

Število mrtvih narastlo na 13 oseb 7 še pogrešanih, 14 pa v bolnišnici

Vrsta nepredvidenih okoliščin ali neprevidnost posadke?
Na vprašanje bo lahko odgovorila samo podrobna preiskava

GENOVA, 10. — Včerajšnja potopitev angleške ladje «London Valour» pred genovskim pristaniščem, je globoko pretresla vse tiste, ki so z obale sledili razvijanju tragedije, ne da bi mogli kaj pomagati. Marsikdo se sprašuje, kako je lahko prišlo do take tragedije. Kdo je kriv? Mogoče nepripravljenost posadke, ali vrsta nepredvidenih okoliščin. Točen odgovor bo lahko dala samo podrobna preiskava, ki so jo uvedle pristojne oblasti. Med valovi in na čereh je izgubilo življenje 13 oseb. Še sedem pa jih niso našli. Od 34 ljudi, ki so jih odpeljali v bolnišnico, so nekateri v smrtni nevarnosti, in to ne samo zaradi telesnih poškodb, temveč tudi zaradi vode zastrupljene z nafto, ki so jo v veliki količini spili.

Tudi reševanje ni bilo pravilno organizirano, čeprav je marsikdo od reševalcev včeraj popoldne tvegal življenje, da bi pomagal posadki angleške ladje. Čudno se zdi, da pristanišče, kakor je Genova, premore samo en motorni čoln in en vlačilec, ki se lahko premikata v ozkem prostoru, ki je med jezom in valobranom, ko je morje tako razburkano, ne da bi se že v prvih trenutkih tudi sama potopila. Genova spada med največja svetovna pristanišca. Čudno je, da ni opremljeno vsaj kot večja pristanišča v Severnem morju. Predstavnik družbe «Rimorchiatori Riuniti» je opravičil pomanjkljivost s tem, da so take nevihte redek pojav, ni pa prvič, da se ladja raztrešči na čereh pred Genovo.

Izreden pogum je treba priznati reševalcem. Pilot majhnega gasilskega helikopterja, ki je s predrznimi poleti rešil pet članov posadke, je res občudovanja vreden. Tudi on ni imel na razpolago primernega sredstva. Za reševanje v takih pogojih bi bil potreben dosti močnejši helikopter, ki bi lahko kljub močnemu vetru popolnoma mirno stal navpično nad ladjo in z nje dvigal ljudi.

Omenili smo neprevidnost posadke. Genovsko pristaniško poveljstvo je danes javilo, da je skoraj 12 ur opozarjalo vse ladje v in pred genovskim pristaniščem, da se bliža nevihta. Obvestila so bila v italijanščini in v angleščini. Opozarjala so, da se bliža nevihta s Tirenskega morja in da se dviga sila morja. Ob 14.20 je poročilo točno javljalo, da je veter dosegel približno 70 kilometrov na uro, jakost morja pa je že 8. Je angleška ladja sprejela ta poročila? Nihče tega ne bo mogel potrditi, ker je radiotelegrafist utonil v valovih. Tudi motorji na ladji so bili popolnoma ustavljeni. Izvedenci trdijo, da je za tako ladjo potrebno nekaj ur, preden se lahko premakne, če motorji minimalno delujejo. V primeru, da so popolnoma ustavljeni, je skoraj nemogoče premakniti ladjo v kratkem času. Nihče ni še do sedaj pojasnil, zakaj je kapitan ukazal ustaviti motorje. Kapitana, ki se je do konca krčevito oprijemal potapljajočega se ladijskega ogrodja je odneslo morje. Umrli sta tudi telegrafistova in kapitanova žena.

Potapljanju ladje so sledili tudi s pristaniškega svetilnika. Dežurni, ki je opazoval, kako so se vse ostale ladje zasidrane pred pristaniščem oddaljevale, je opazil, da na krovu «London Valour» ni bilo žive duše. Ko je postal veter močnejši in so valovi s silo začeli butati ob ladjih bok, je tudi opazil, da je verjetno sidro popustilo, ker se je ladja začela počasi premikati proti čerem. Nekaj trenutkov kasneje je prvič trčila ob skale.

Štirje člani posadke, ki so jih nepoškodovane, po zdravniškem pregledu, odpeljali v hotel, so se danes srečali z brodarjem in inšpektorjem pomorske družbe, ki sta včeraj zvečer prišla iz Londona.

Na genovskem pristaniškem poveljstvu je bila danes vrsta srečanj in pogovorov v zvezi z nesrečo. Navzoča sta bila tudi podtajnik trgovske mornarice Cervone in inšpektor pristaniškega poveljstva Battaglieri. Skupina komunističnih senatorjev je danes predstavila ministru za trgovinsko mornarico vprašanje, s kakšnimi ukrepi ministrstvo namerava od sedaj dalje zavarovati italijanska pristanišča, da bi se take nesreče ne ponovile. Podobno vprašanje so predložili tudi nekateri senatorji PSIUP in PSU. Ministrski predsednik Rumor je na današnjem zasedanju izrazil svoje sočustvovanje v zvezi z nesrečo in sožalje vsem prizadetim družinam. Predsednik senata Fanfani se je pridružil tej izjavi, dodal pa je še da bi morala poskrbeti za primerno opremo italijanskih pristanišč. Minister za trgovinsko mornarico, senator Mannironi, je poslal angleškemu veleposlaniku Patricku Hancoocku telegram, v katerem mu izraža svoje sožalje in sočustvovanje cele italijanske mornarice.

ga podjetja «Hidroelektra», ki jih je v predoru hriba Kamesnica ustavila talna voda. K sreči ni bilo nobenega ranjenca, ker so delavci pravočasno opazili, da se je pojavila voda in so nemudoma dvignili ploščad iz tako imenovanega «betonskega vlakna». Na ploščadi so lahko mirno počakali reševalce. Talna voda se je pojavila zaradi močnega deževja, ki je v preteklih dneh povzročilo poplavo Stasinskega in drugih polj na tem predelu.

Pri reševanju so sodelovali poleg delavcev treh bližnjih podjetij tudi jugoslovanski vojaki.

B. B.

NAHA (Japonska), 10. — Ameriško tovorno letalo, na katerem je bilo enajst članov posadke, je danes strmoglavilo v morje malo po vzletu z letališča pri Nahi. Kljub dolgemu iskanju do sedaj še niso našli preživelih.

Odpade žrebanje ENALOTTO

RIM, 10. — Tiskovni urad ministrstva za finance je sporočil, da ne bo žrebanja ENALOTTO št. 15 od 11. aprila, ker so sindikalne organizacije proglasile stavko uslužbencev.

RAZDVOJENOST V GVATEMALSKI VLADI

Vojaški krogi so odgovorni za smrt Karla von Spretija

Pokojnikova vdova je sprejela najvišje odlikovanje - Scheel v gvatemalski prestolnici

CIUDAD DE GUATEMALA, 10. — Zunanji minister Zvezne republike Nemčije Walter Scheel je danes dopotoval v Ciudad de Guatemala z vojaškim letalom ZRN. Minister bo spremljal v domovino truplo pokojnega nemškega poslanika von Spretija, ki so ga pred dnevi ubili v bližini gvatemalske prestolnice. Takoj po prihodu v gvatemalsko prestolnico je minister Scheel obiskal pokojnikovo vdovo, kateri je izrazil svoje osebno sožalje, kakor tudi sožalje bonske vlade. V poznejših urah je minister Scheel šel v Narodno palačo, kjer ga je sprejel gvatemalski predsednik J. Cesar Mendez Montenegro. Kot smo že poročali, je zahodnonemški minister izročil gvatemalskemu predsedniku protestno noto zahodnonemške vlade zaradi umora poslanika Karla von Spretija.

Kot smo že poročali predvčerajšnjim, je vdova pokojnega Spretija zapustila Narodno palačo, kjer je ležalo truplo njenega pokojnega moža, ko je zvedela za prihod predsednika gvatemalske republike Cesarja Montenegra. V teh 48 urah se je morda njeno stališče do gvatemalske vlade nekoliko ublažilo. Sem sodi verjetno tudi drugačna ocena zahodnonemške vlade glede tega krvavega dogodka. Dejstvo je, da je von Spretijeva vdova danes sprejela iz rok gvatemalskega zunanjega ministra Mohra najvišje gvatemalsko odlikovanje, se pravi «veliki križ reda Quetzal». Slovesnosti so prisostvovali predsednik Montenegro, številni tuji diplomati in visoki državni funkcionarji. Grofico von Spreti so spremljali njeni trije sinovi in posebni poslanik bonske vlade Wilhelm Hoppe. V svojem nagovoru je zunanji minister Mohr izjavil, da predstavlja umor poslanika von Spretija eno izmed najbolj črnih plati v zgodovini gvatemalske države. Na kraju je poslanik poudaril željo, da bi se odnosi med Gvatemalo in ZRN odvijali še naprej v prijateljskem duhu.

Dejstvo, da je von Spretijeva vdova sprejela visoko odlikovanje, pomeni, da je prišlo do določenih sprememb pri ocenah zahodnonemških krogov glede političnega stanja v Gvatemali. Znano je, da je ZRN zelo zainteresirana za vzdrževanje dobrih političnih odnosov s to deželo, kakor tudi z mnogimi drugimi državami Južne Amerike. V Gvatemali živi okoli 1500 Nemcev, ki jih zahodnonemška vlada skuša zaščititi v največji meri. Zato ni po umoru von Spretija pretrgala dokončno vseh diplomatskih vezi z gvatemalsko republiko. Na spremembo tega stališča je verjetno vplivalo dejstvo, da so poznejše ugotovitve pokazale, da je bila gvatemalska vlada needina, ko je šlo za sklep o pristanku na zahteve ugrabiteljev nemškega poslanika. Pravijo, da so trije ministri, in sicer predsednik Mendes, zunanji minister Mohr in minister za delo Jise de la Roca Santa Cruz skušali prepričati ministrski svet, naj vlada plača odškodnino 700.000 dolarjev in naj osvobodi 25 političnih zapornikov. Prevladalo je mnenje obrambnega ministra generala Dorotea Reyes Santa Cruz, ki je menil, da se ne sme ugoditi zahtevam upornikov, ker bi se ti v nobenem primeru ne upali ubiti nemškega poslanika.

Iz Bonna se je medtem zvedelo, da je gvatemalski poslanik Antonio Gandara dospel v Koebenhavn. Pripomniti je treba, da je Gandara gvatemalski poslanik tudi na Danskem, Švedskem in Norveškem. Gvatemalski poslanik pa je na vsak način zahteval od vlade ZRN, da ga pismeno obvesti, če je on še zaželena diplomatska osebnost v Zahodni Nemčiji.

VESTI IZ SLOVENIJE

Izvršni svet podelil nagrado Borisa Kidriča

Ustanovitev odbora za izobraževanje strokovnih kadrov - Festival malih in eksperimentalnih gledališč

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 10. — Danes so v Ljubljani na slovesnosti v republiškem izvršnem svetu podelili najvišja priznanja s področja znanosti v Sloveniji: nagrade Borisa Kidriča. To najvišje priznanje, ki ga podeljujejo ob smrti revolucionarja in državnika Borisa Kidriča so prejeli prof. dr. Ivan Vidav za delo na področju matematične fizike, prof. dr. Darko Jamnik s sodelavci za delo na področju jedrske reakcije z gama žarki in prof. dr. Jože Rant, za življenjsko delo na področju stomatologije. Podelili so tudi nagrade sklada Borisa Kidriča ter nagrade za iznajdbe in tehnične izpopolnitve 15 znanstvenikom.

* * *

V Ljubljani so ustanovili odbor republiškega izvršnega sveta za izobraževanje strokovnih kadrov. Slovenija je po izobrazni strukturi začela v zveznem merilu zaostajati in to prav v času, ko zahtevata napredek tehnologije in splošno povečanje storilnosti vedno bolj usposobljene kadre. Najpomembnejša naloga odbora bo zato skrb za usklajeno delo vseh institucij, ki delujejo na področju izobraževanja, od delovnih organizacij, do šol na vseh stopnjah in ustanov, ki skrbe za dopolnilno izobraževanje. V skupna prizadevanja bodo prav tako vključeni ustrezni organi republiške uprave in tudi gospodarska zbornica Slovenije.

* * *

Novoimenovani jugoslovanski veleposlanik v Ljudski republiki Kitajski Bogdan Osrečanin se je pred odhodom na svojo službeno dolžnost te dni oglasil tudi v Sloveniji in se v Ljubljani pogovarjal s predsednikom republiške skupščine Sergejem Kraigherjem, s predsednikom republiškega izvršnega sveta Stanetom Kavčičem in s podpredsednikom republiške skupščine dr. Jožetom Brilejem. Navzoči so bili tudi predstavniki političnega življenja Slovenije. Veleposlanik Oreščanin je obiskal v Ljubljani tudi gospodarsko zbornico in se pogovarjal z njenimi funkcionarji.

* * *

Pred kratkim se je v Sarajevu končal enajsti festival jugoslovanskih malih in eksperimentalnih gledališč. Podelili so sedem lovorovih vencev, tradicionalnih nagrad tega festivala. Med nagrajenimi je tudi Mala drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane, ki je dobila nagrado za uprizoritev drame «Znamke nakar še Emilija» Dušana Jovanovića. Žarko Petan pa je dobil nagrado na režijo tega dramskega dela.

* * *

V prostorih Delavskega doma v Kranju bodo jutri odprli deveti pomladanski potrošniški sejem. Na njem bo sodelovalo 57 trgovskih proizvodnih in gostinskih podjetnikov ter zasebnih obrtnikov, ki bodo obiskovalcem nudili največ stanovanjske opreme, tekstila, gospodinjskih strojev in podobno.

D. Košmrlj

Saragat pokrovitelj nagrade «Campione d'Italia»

MILAN, 10. — Predsednik republike Giuseppe Saragat je prevzel pokroviteljstvo tretje prireditve nagradnega tekmovanja «Campione d'Italia», ki ga prireja deželni svet časnikarske zbornice v Lombardiji ob sodelovanju združenja «Pro loco» mesteca Campione. Letos bodo nagradili izključno časnikarje, ki so lani objavili lastno knjigo. Nagrade v znesku 7 milijonov lir bodo podeljene avtorjem raznih zvrsti književnosti. Predsednik republike je dal na razpolago pristojni komisiji zlato medaljo, ki jo bo ta dodelila po svoji uvidevnosti. Razdelitev nagrad bo 26. aprila.

Talna voda ustavila 22 delavcev v predoru

BEOGRAD, 10. — Po osemnajstih urah napora je reševalnim ekipam le uspelo rešiti delavce zagrebške-

RADIOCORRIERE

POVSEM NOV

VELIKO NAGRADNO TEKMOVANJE

21 Kg ZLATA

«RADIOCORRIERE-TV» za ta teden je pravi rudnik zlata.
«RADIOCORRIERE-TV» je namreč v velikem in izvirnem nagradnem tekmovanju med svojimi bralci dal na razpolago enaindvajset kilogramov zlata.

*

Kupite «RADIOCORRIERE-TV» in s tem boste sodelovali tudi pri izžrebanju nadaljnjih tisoč zelo bogatih nagrad.
«RADIOCORRIERE-TV» je povsem obnovljen tednik, da bi postal vedno bolj moderen in informiran.

UREDNIŠTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 - Telefon 37-338, 95-823 - NAROČNINA: mesečno 950 lir - vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir, letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev) mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev) letno 100 din (10.000 starih dinarjev) - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani - 501-3-270/1 - OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150 finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir - Mali oglasi 50 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst.